

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
FAKULTA ARCHITEKTURY

diplovová práce

c o -
h o u s i n g .

Brno Židenice

autor: Bc. Petra Dušková
vedoucí práce: doc. Ing. arch. Josef Kiszka

2021

Úvodem bych velmi ráda poděkovala vedoucímu diplomové práce, panu doc.Ing.arch.Josefu Kiszkovi za jeho cenné rady, zkušenosti a znalosti, jež mi v průběhu práce předával a také v neposlední řadě za jeho obrovskou trpělivost.

o b s a h .

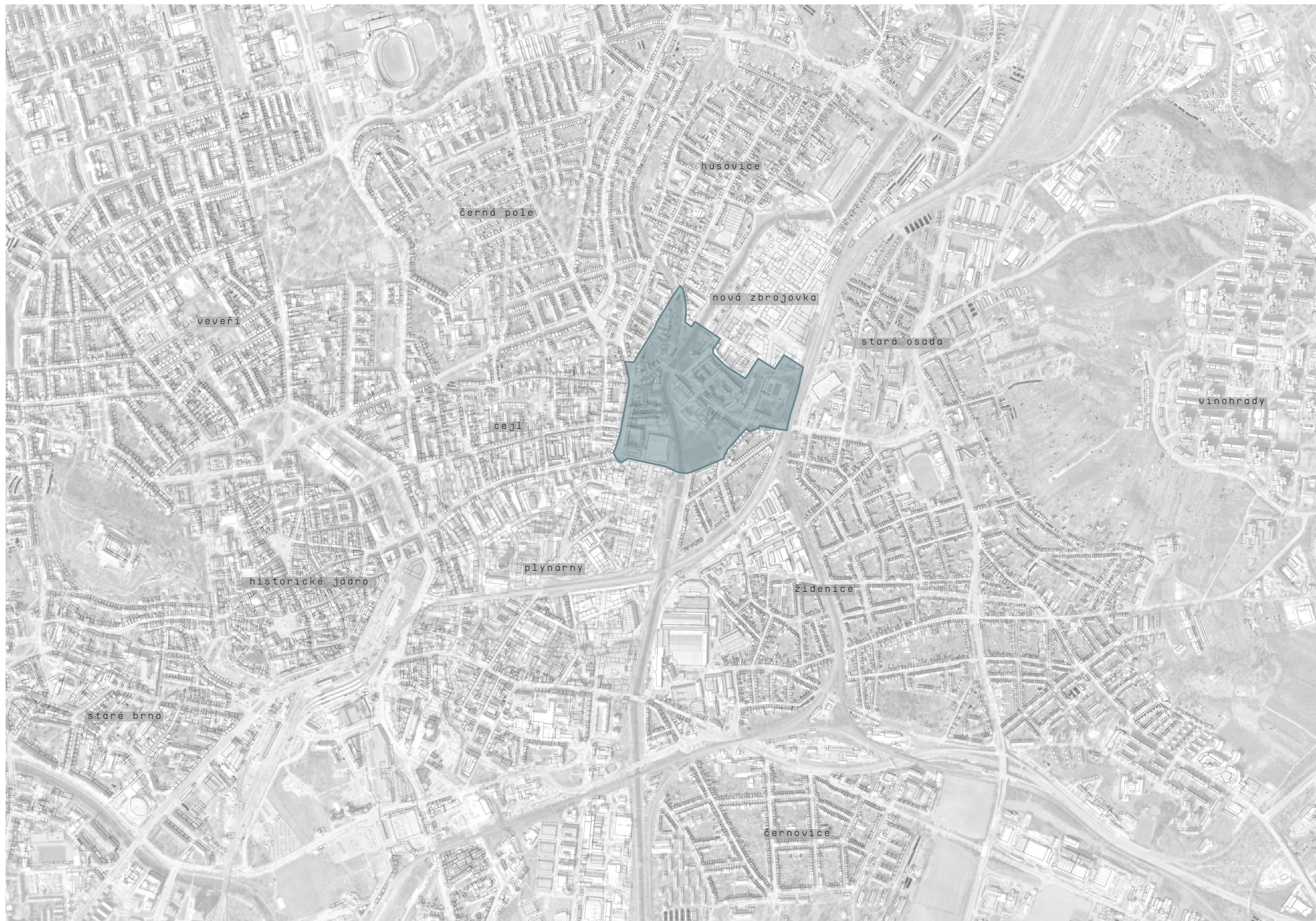
2-5	ÚVOD
5-10	TEORETICKÁ ČÁST
15-23	ANALYTICKÁ ČÁST
25-65	KONCEPT
24-26	PRAKTICKÁ ČÁST

ú v o d .

ŠÍŘŠÍ VZTAHY

řešené území je situováno na pomezí husovic, staré osady, židenic, areálu bývalé zbrojovky, teplárny špitálka a železničního koridoru vedoucí na Prahu. vytváří průsečík několika městských celků, zároveň však i několika různých světů. urbanizovaná zástavba řadových rodinných domů židenic se střetává s přestavbovým územím zbrojovky a špitálky, modernistickou zástavbou staré osady a živelnou blokovou zástavbou cejlu. střet několika různých světů je zřejmě důsledkem tohoto nejasně definovaného a neuchopeného území s rozvolněnou bodovou zástavbou. dochází tím k tvorbě mentální bariéry, která zabraňuje propojení všech těchto území do jednoho kompaktního celku města. území však zároveň skýtá mnoho potenciálů, jak v jeho samotných částech okolo řeky, dopravního uzlu Zábřavické ulice, kláštera a odsvěceného kostela, tak má velký význam i jako celek, který může být namísto bariérou spojnicí, a tak zároveň sehrávat důležitou roli při vstupu do městského centra a jeho propojení s vinohrady a líšní.

cílem této práce je znovuuchození města v reakci na kontext dnešní doby. nalezení jeho systému a řádu, který by resuscitoval základní lidské potřeby, jež se týkají sociálního města, zejména umu žít navzájem společně se sebou a nikoliv jen jeden vedle druhého.

t e o r e t i c k á

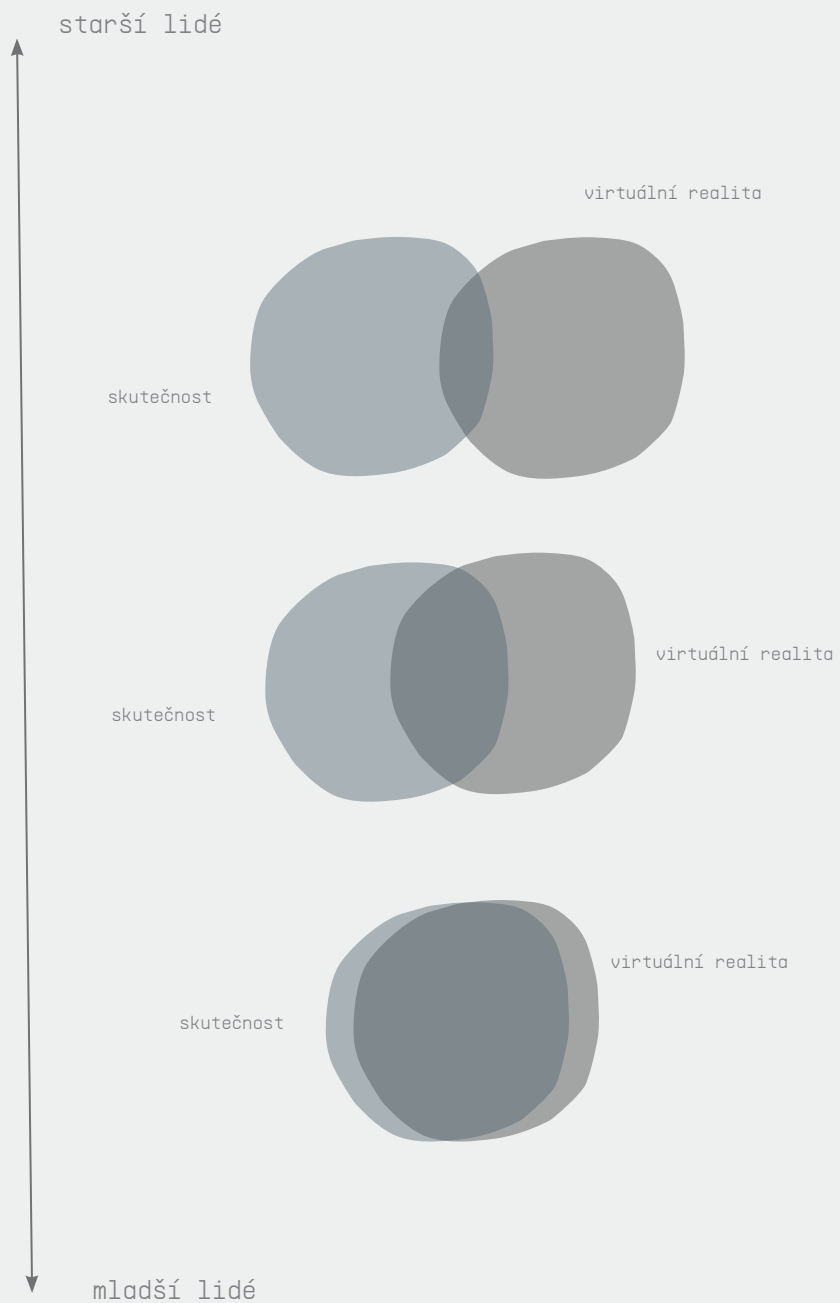
č á s t .

kontext dnešní doby

danost a charakter konkrétního
města
území
lokality
místa

jsoucnost dnešního světa se už v určité míře neodehrává pouze v přítomném čase. pomalu se čím dál více přesouvá i do virtuální reality a do budoucna tomu nebude jinak. vědecký a technický pokrok není možné zastavit a ne vždy s sebou nese pozitivní důsledky. je to například vysoká míra absence reálných sociálních kontaktů, nedostatečná komunikace mezi lidmi, absence přirozené socializace, která se odráží nejen na sociálních vazbách mezi lidmi, ale také způsobuje psychologické, či jiné problémy jedinců, i celé společnosti. vytrácí se jakýsi kontakt s realitou. vytrácí se emoce, nebo naopak přechází do extrémních výkyvů. vytrácí se z našich životů autentičnost. tak jako město a dům, forma bydlení a žití, reagovalo na změny, které s sebou nesla například průmyslová revoluce, tak stejně tak, musí město reagovat na vlivy, které přichází s revolucí digitální. čím více jsou naše životy ovlivňovány technickou a umělou inteligencí, tím více pociťujeme potřebu návratu k našim kořenům, základním lidským potřebám a hodnotám. čím více je náš život zahlcen přemírou nedefinovaných informací a možností voleb, tím více nás to nutí, jež dle těchto základních potřeb a hodnot zjednodušovat, tak abychom znovu nelezli harmonii a řád.

vliv virtuální reality a sociálních sítí v našich životech, neustále sílí a s přicházejícími benefity tohoto trendu, vyvstávají současně i negativa, která začínají převyšovat pozitivní aspekty. souvisí to s nově rodící se generací, která již bok po boku s touto technikou vyrůstá. lidé, jež převážnou část svého života prožili, nepřipojení k sociální síti, mají vlivem skutečných prožitků, spuštěnou jakousi kotvu v reálném světě, která jim umožňuje, mít k užívání takových sítí určitý nadhled a odstup. Ten způsobuje, že negativní vlivy se starších generací nedotýkají zdaleka do takové míry, jako je tomu u dětí, které se do tohoto virtuálního světa v podstatě rodí. proto si myslím, že je potřeba začít si klást otázky, jak je takovéto množství kontaktů a komunikací skrze sociální síť, možné vyvážit dostatečným množstvím konkatktů v reálném prostoru, tak abychom negativní důsledky plynoucí z tohoto trendu mohli eliminovat a zabránit tak spoustě jiným problémům, které s tímto vlivem nepochybně velmi úzce souvisí. nemůžeme zastavit pokrok, který se děje, ikdyž není natolik přínosný, jak by se na první pohled mohlo zdát, ale můžeme na něj reagovat, ostatně tak jako architektura vždy reagovala na specifika dané doby, ve které se rodila. dnes musíme brát na rozvíjení a utváření sociálních vazeb ohled víc, než kdy dříve. a právě toto, je specifikum naší doby, ke kterému by se architektura a urbanismus měla z mého pohledu také vyjadřovat.

absence kontextu s realitou, osobní zkušenost, je nena-
hraditelná a má velký vliv na utváření si vlastního ná-
zoru. když je člověk svědkem, či součástí nějakého děje,
vnímá nejen atmosféru linoucí se prostorem. osobní kontakt
mu umožňuje vidět jiné lidi a jejich reakce, či jejich
chování v různých situacích v daném kontextu. může číst
emoce, vnímat pocity druhého, skrze mimiku ve tváři,
gestikulaci rukou, či intonaci a zabarvením hlasu. tento
osobní zážitek je zprostředkovaně neredelný. dalo by se
říci, že prožívání těchto zkušeností je procesem sociali-
zace. a zároveň v člověku rozvíjí schopnost empatie. lidé
ztrácí um vcítit se do pocitů a prožitků druhého člověka.
protože přemíra komunikace mezi lidmi, spočívá zejména v
očním kontaktu na displej telefonu, jež nedokáže přenést
náladu a atmosféru, jakou člověk vytváří svými emocemi,
jaká vzniká pouhou přítomností dvou bytostí. komunikovat
s druhým člověkem pomocí zpráv, znamená také zkratkovitě
a povrchní vyjadřování, které není dostatečné pro kva-
litní výměnu informací a pro které je nutné narozdíl od
verbální komunikace vynaložit daleko více energie. tato
zažitá zkušenost, se pak následně nevědomě přenáší i do
reálného života člověka. člověk zkratkovitě a povrchně
jedná i v osobní komunikaci, což vede ke zbytečným ne-
dorozuměním z důvodu chybějících informací. každý člověk
je jiný. každý vnímáme a uvažujeme nad věcmi a situacemi
jiným způsobem. jinak vstřebáváme informace, jinak je
zpracováváme, proto je nutné spolu navzájem komunikovat.
předat tomu druhému člověku dostatek informací k tomu,
abychom mu skrze ně, mohli poskytnout pohled na věc,
svými očima a naopak. vzniklá nedorozumění pak mají za
následek narušování vazeb mezi lidmi.

dalším aspektem dnešní doby je všude přítomná anonymita. lidé
cestující spolu v jedné tramvaji si mezi sebou nevyměňují,
již ani pohledy. drtivá většina cestujících jede po většinu
jízdy s hlavou skloněnou k displeji telefonu. lidé nastupují a
vystupují, aniž by si toho spolucestující nějak zřetelně všim-
li. přitom komunikace není jen verbálního charakteru. komuni-
kace lze s druhým člověkem, aniž bychom jej museli znát, jen tím,
že mezi námi proběhne oční kontakt, nebo si vyměníme úsměv. i
to je komunikace, ale spousta lidí poutá více zájem displeje
telefonu, než zájem přítomnosti druhých lidí, kteří jsou na-
rozdíl od těch z displeje s daným člověkem v reálném čase a
pokud by neexistovali sociální sítě, byli by to právě oni komu
by tento člověk věnoval svou pozornost. dalo by se pokračovat
například do prostředí bytového domu. někteří lidé ani netuší,
kdo je jejich sousedem. to vše způsobuje absenci dostatečné
socializace. protože socializace se odehrává pouze tehdy, když
jsou lidé mezi sebou vzájemně v sociální interakci. prostřed-
nictvím socializace člověk přebírá životní hodnoty, sociální
normy, vzorce chování, či jiné vlastnosti, dle sociální sku-
piny, či komunity ve kterých se pohybuje. ta sociální skupina,
která je pro daného člověka primární, tráví v ní nejvíce času,
jej ovlivňuje největším způsobem. čím větší diverzifikace lidí
a sociálních skupin, se kterými je člověk v interakci, tím do-
chází k větší sociální směně. jak jsem již zmiňovala, každý jsme
jiný. jsme individuum, které má pouze určité vlastnosti. pokud
však ale sdílíme všichni jedno prostředí, můžeme tyto vlast-
nosti směnit. naopak čím ve větších sociálních bublinách člověk
žije, tím menší má nadhled, rozhled nad nad věcmi, týkající se
jsoucná, což se projevuje v jeho smýšlení, chování, utváření
si názorů. a právě to může ve větší míře způsobovat problémy
celé společnosti. proto se musíme znovu naučit žít jeden vedle
druhého, tak jako tomu bylo dříve v původních osadách a kme-
nech. bychom byli schopni si zase naslouchat, pomáhat, být k
druhým lidem empatičtí, zachovali si podstatné kulturní, etické
a životní hodnoty a měli úctu k ostatním lidem.

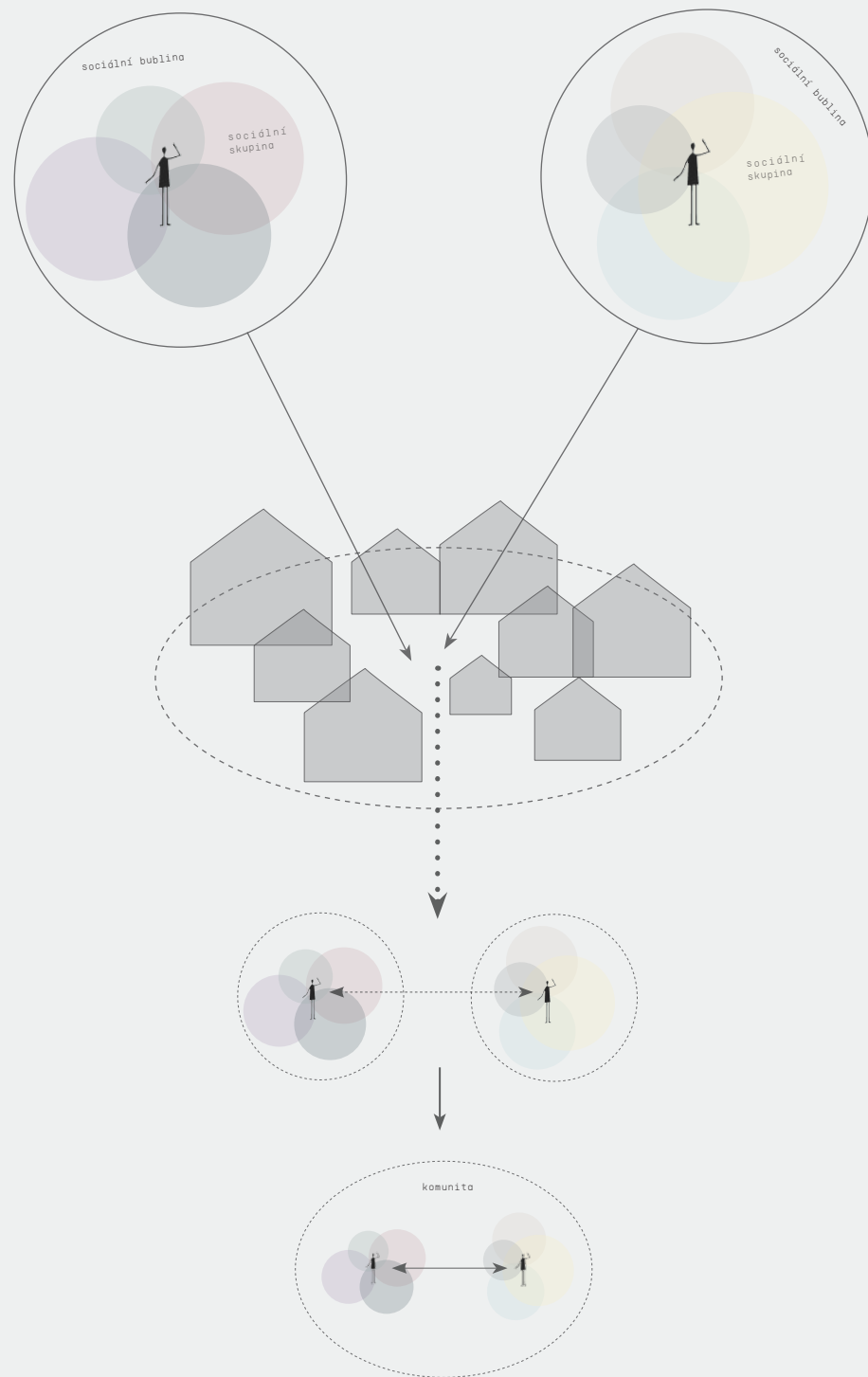
komunikace

versus

k o m u n i k a c e

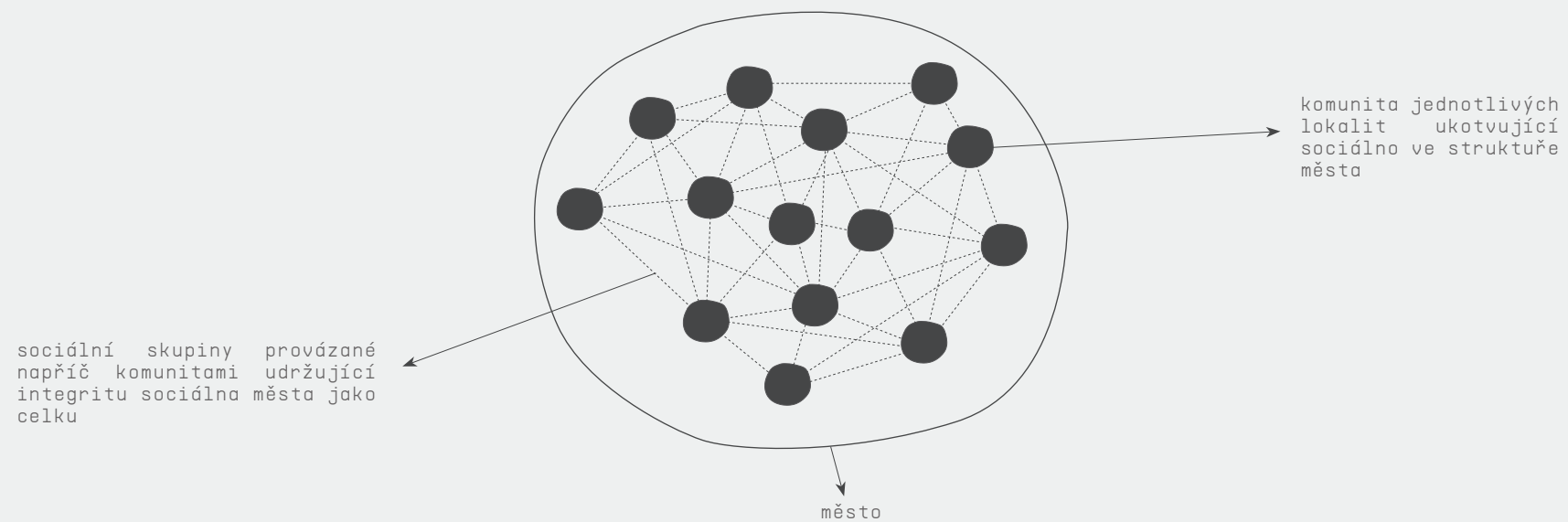

vyvstává tedy otázka, jak mohu já, jako architekt docílit toho, aby spolu lidé komunikovali? znovu se vrátím k průmyslové revoluci, kdy se zásadním způsobem proměňovali města tak, aby mohla reagovat na velký přísun obyvatel, zvýšenou míru mobility, hygienické a technické požadavky. a právě i dnes musíme reagovat. architekt sice nemůže donutit dva lidi, ke vzájemné komunikaci, avšak může prostředí města utvářet a uspořádávat takovým způsobem, který by vytvářel podmínky, jež by přirozeně podněcovali rozvoj sociální mezi jeho obyvateli.

Život člověka se odehrává v různých prostředích, jež se dají rozdělit na **prostředí čistě sociálního charakteru** - sociální skupiny a na **sociální prostředí, jež je úzce vázáno na konkrétní prostředí fyzické**, bez něhož by neexistovalo - komunita.

sociální skupiny jsou vztaženy pouze ke specifickým skupinám osob, jež mají společné zájmy, cíl, či smýšlení, nebo pohled na danou problematiku. čistě sociální prostředí si přirozeně volíme na základě vzdělání, sociálního poměru, postavení, profese, věkové kategorie, ale také dle našich zájmů a potřeb. proto se na této úrovni sociální vazby utváří a udržují mnohem snadněji. hrozí zde však riziko vzniku takzvané sociální bubliny, když vznikne absence dostatečného pohybu v komunitě, která naopak poskytuje prostor pro interakci jedinců všech sociálních skupin. tímto u jedince nedochází k potřebné socializaci ani ke sociální směně, což může postupně vést k problémům na úrovni společnosti.

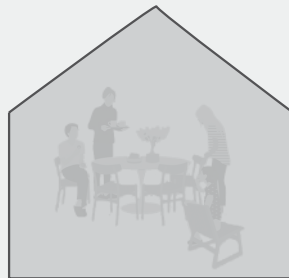

sociální skupiny provázané
napříč komunitami udržující
integritu sociálního města jako
celku

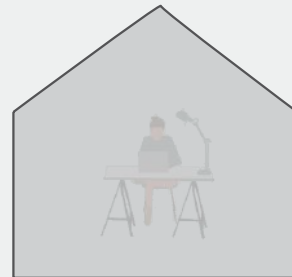
komunita jednotlivých
lokalit ukotvující
sociální strukturu
města

město

primární prostředí člověka

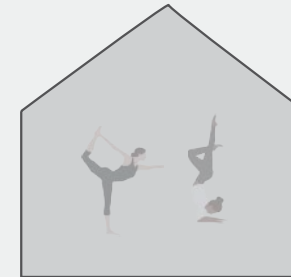
domov

práce

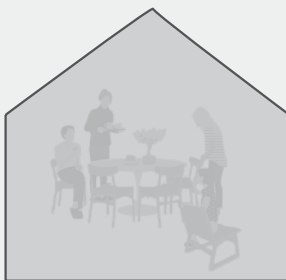
škola

pravidelná volno-
časová
aktivita

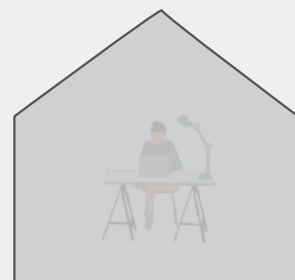
tyto dva základní typy prostředí by se daly nazvat jako **primární sociální prostředí** - to znamená, že v nich člověk tráví podstatnou část svého času a s ostatními lidmi v tomto prostředí je v pravidelném sociálním kontaktu a interakci. tudíž mají na formování člověka nejzásadnější vliv.

sekundárním sociálním prostředím - by se dalo nazvat jakékoliv prostředí města, kde dochází k sociálnímu kontaktu a interakci osob nepravidelně a nahodile. například vlivem migrace v rámci města za občanskou vybaveností, jež není charakteru každodenní potřeby.

domov

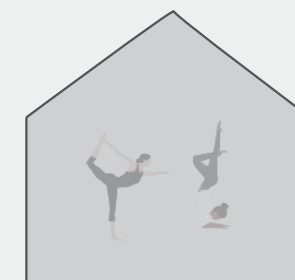
základní lidské vztahy se utváří na těch nejzákladnějších úrovních. to jest prostředí, ve kterém žijeme. tím nejzákladnějším prostředím je domov. domov ale neznamena pouze byt, či dům. je to také přilehlá oblast, ve které se náš dům, či byt nachází. domov nám poskytuje pocit bezpečí a zaopatření fyziologických potřeb člověka. zároveň je to také místo, kde rozvíjíme nejen rodinné, či partnerské vztahy, ale i ty sousedské. čím větší prostor nám dané prostředí poskytuje pro upevňování vazeb mezi sousedy a rodinnými příslušníky, tím více se v nás rozvíjí pocit sounáležitosti k danému prostředí a pocit pospolitosti v této komunitě. s klesající anonymitou, vzrůstá identita tohoto prostředí a také zájem o něj svými obyvateli.

práce

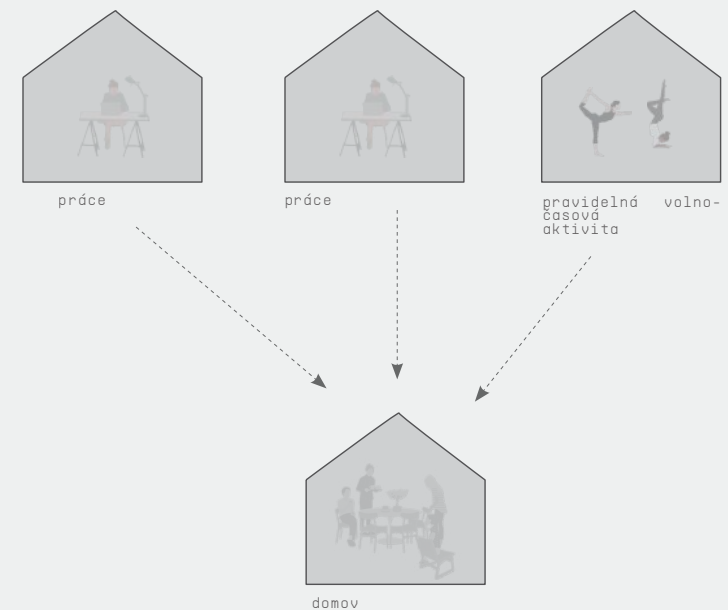
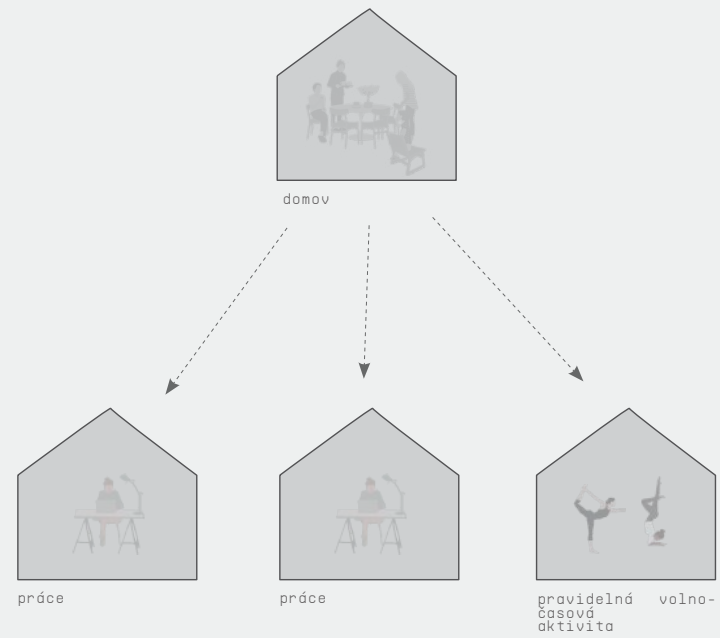

škola

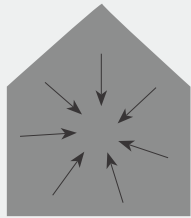

pravidelná
časová
aktivita

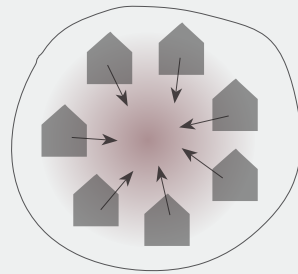
pracovní, školní, či jakékoliv prostředí pravidelné volnočasové aktivity, kde člověk tráví značnou míru svého času, má také pro jeho utváření si, či rozvíjení sociálních vazeb, podstatný význam. přesto, že jsou tato sociální prostředí vztažena ke konkrétnímu místu, tak jsou specifickou sociální skupinou. snad kromě základní školy. takže k různorodé sociální směně a socializaci napříč diverzitou sociálních skupin, nedochází v takové míře, jako je tomu například v prostředí v oblasti domova.

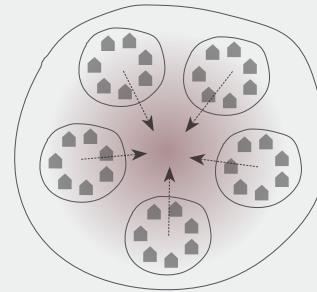
záleží také na rozložení času člověka a prioritizace jednoho prostředí vůči druhému, které se odvíjí od jeho věkové kategorie, typu práce jež vykonává (homooffice, práce na směny,...), sociálním poměrům, vztahu člověka k domovu. jsou lidé pro které je domov místo, kam chodí pouze na základě uspokojení svých fyziologických potřeb a více pro ně toto místo neznámá. Pokud však domov a bezprostřední prostředí okolo něj, bude poskytovat takové prostory, jež ho budou podněcovat, aby v nich trávil více času, je možné tuto prioritizaci přeorganizovat tak, aby byla dostatečně vyvážená a umožnila tak vzniku nebo upevnění komunity.

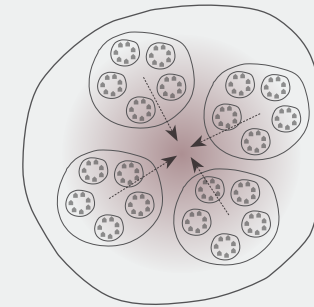
komunita, jež za optimálních podmínek může vzniknout na úrovni bytového domu. čím menší anonymita a nižší počet osob, tím vzniká reálnější šance na vznik vzájemné hlubší interakce mezi obyvateli, jež vedou k dalšímu utváření užších sousedských vztahů.

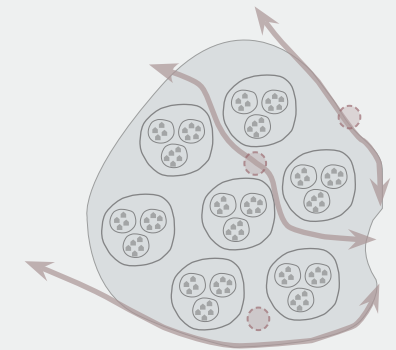
komunita, která může vzniknout na úrovni obytného bloku, jehož obyvatele spojuje společný vnitroblok, či jiné prostory jež poskytují obyvatelům zázemí, které mohou společně využívat a kde může přirozeně docházet k sociálním kontaktům.

komunita, obytného souboru, jež je ukotvena společným lokálním centrem, jež poskytuje, kromě základní občanské vybavenosti prostor pro setkání sousedů přilehlých okolních bloků. velikost takového obytného souboru, by se měla odvíjet dle rozlohy - dostupností základní občanské vybavenosti do 5 min. chůze a počtu obyvatel.

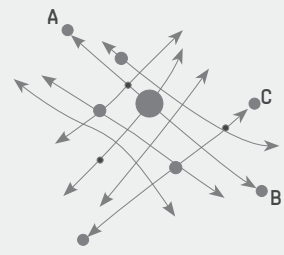

komunita obytného celku, které opět propojují místa s vyšší občanskou vybaveností, ale i místa určené pro volnočasové aktivity.

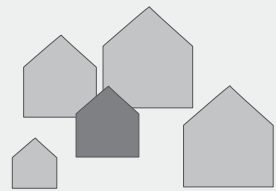

komunity obytných celků se pak setkávají na důležitých dopravních uzlech či tepnách, či v centrech s občanskou vybaveností celoměstského významu, jedním takovým a nejdůležitějším z nich, je jádro města.

vrstva propojení

vrstva fyzické struktury

město.

sociálno

fyzično

natura

vrstva sociální struktury

vrstva natury

město brno je specifické nejen svou historií, která se propisuje do současného města nezaměnitelným charakterem, ale i morfologií krajiny, jíž je městská krajina utvářena a umožňuje tak být obyvateli města v blízkém kontaktu s přírodou, přesto že žijí v metropoli.

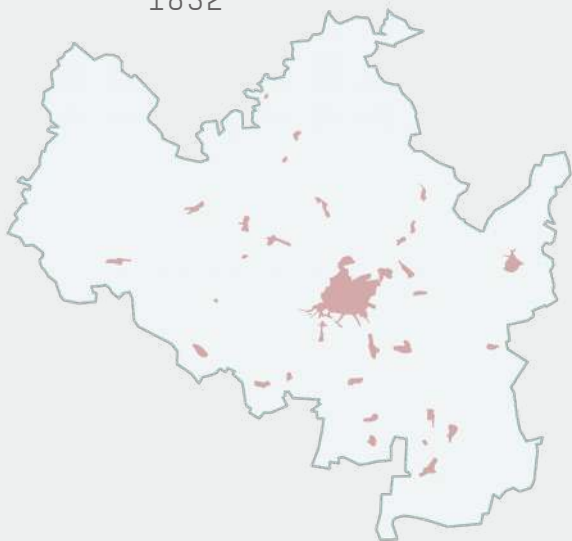
historický vývoj města, především rozvoj průmyslu zasahuje do fungování města i v současné době, kdy území dřívějších průmyslových areálů postupem času a rozvoje města vrostlo z jeho okrajů hlouběji do vnitřní struktury, čímž narušuje jeho kompaktnost, vnáší do struktury chaos a neuchopitelnost. zejména však stírá hranice s obytnou a průmyslovou strukturou, což má na fungování města významný vliv. vytrácí se identita místa, vznikají vacant spaces, která daná místa vylidňují a časem se všechny tyto problémy pomalu přenášejí i do sociální roviny městské struktury.

přestože v dnešní době již dochází k postupným rekultivacím takovýchto brownfieldů, jež se ocitli uvnitř města, na nové městské čtvrtě, tak tyto projekty poutají přílišnou pozornost spíše na sebe samé, než na důraz nějaké hlubší koncepce, jež by odpovídala měřítku fungování celého města.

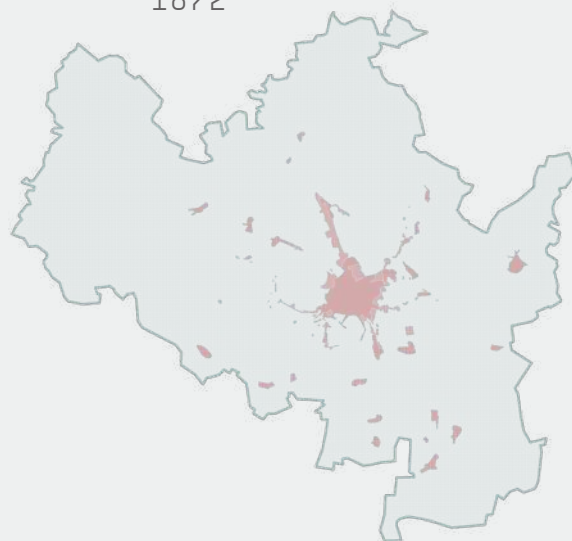
dnešní doba se mění každým dnem, obzvláště nyní v době pandemie a města, narozdíl od dob předchozích, na tyto změny přestala reagovat. věnujeme přílišnou pozornost samotným domům, či menším územím, ale pouze povrchně bez hlubších návazností na kontext okolní struktury města a málo pozornosti věnujeme systému města jako celku.

s proměnou sociálního prostředí člověka se mění i jeho potřeby a požadavky na fyzické prostředí, ve kterém žije. pokud toto prostředí přestaně na jeho potřeby reagovat, začnou se důsledky tohoto jevu zpětně promítat do funkce prostředí sociálního a celý systém, založený na hermeneutickém kruhu se tak, naruší, jelikož je systém města tvořen symbiózou sociálního a fyzického prostředí města.

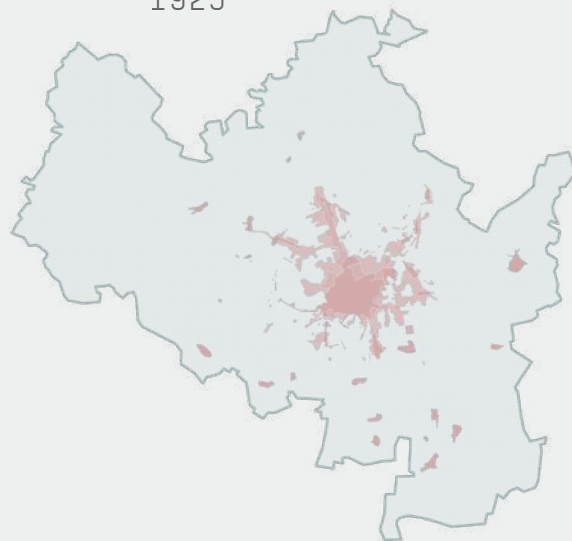
1832

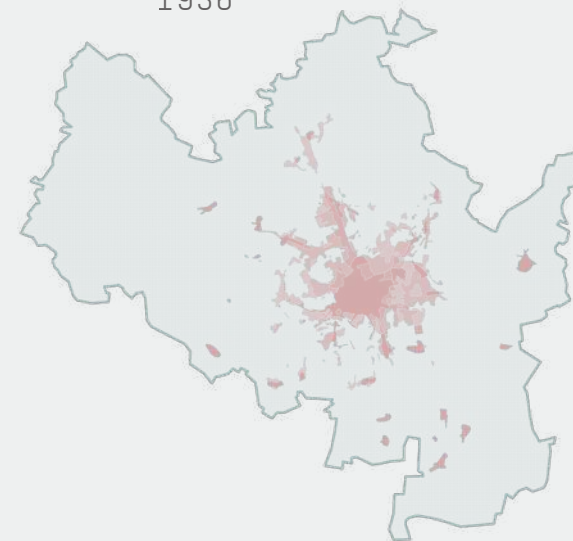
1872

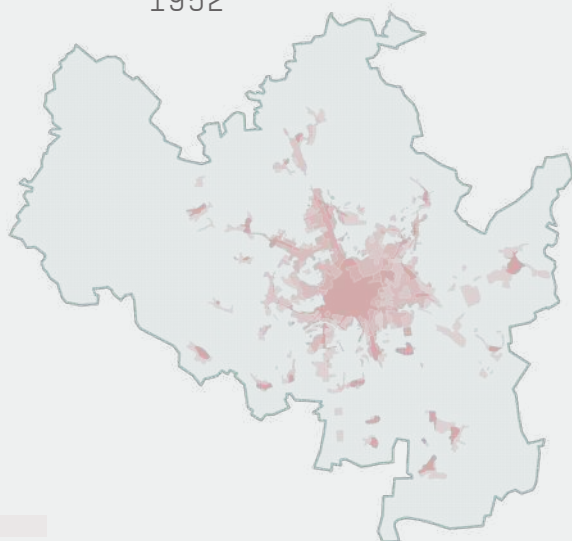
1925

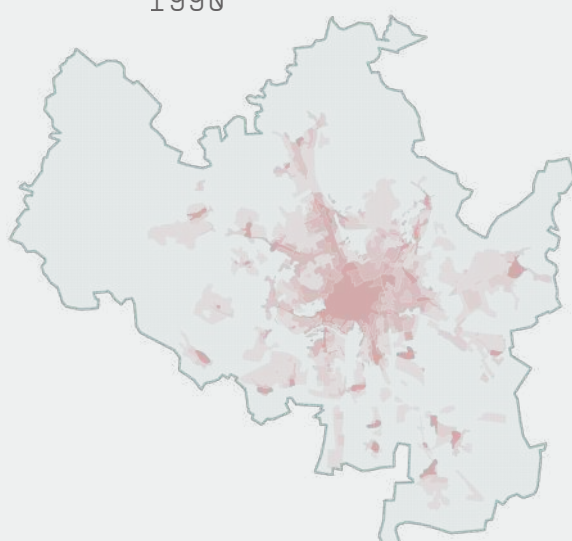
1936

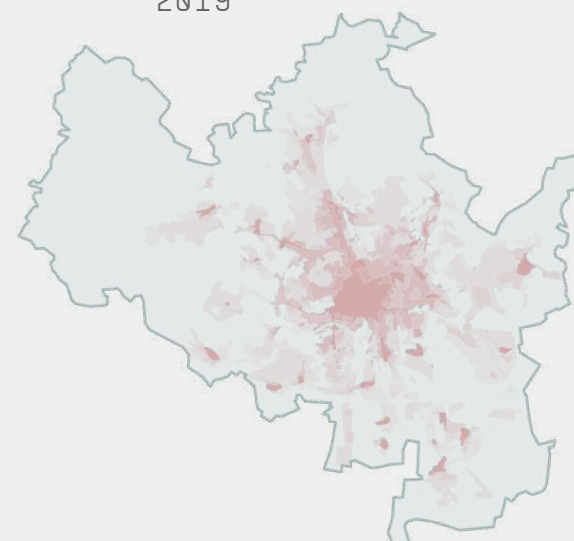
1952

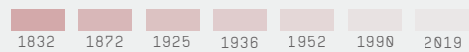
1990

2019

legenda

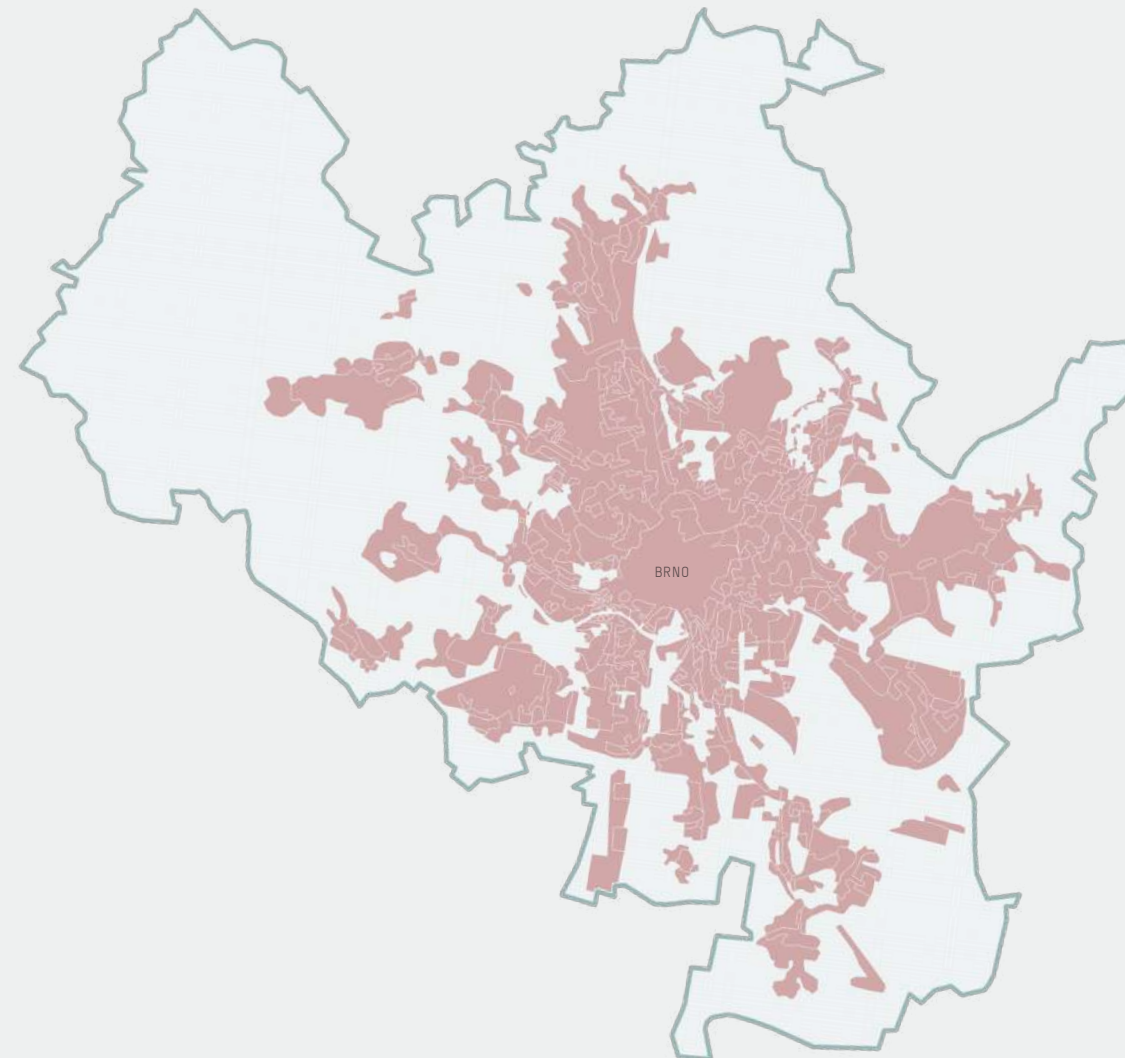
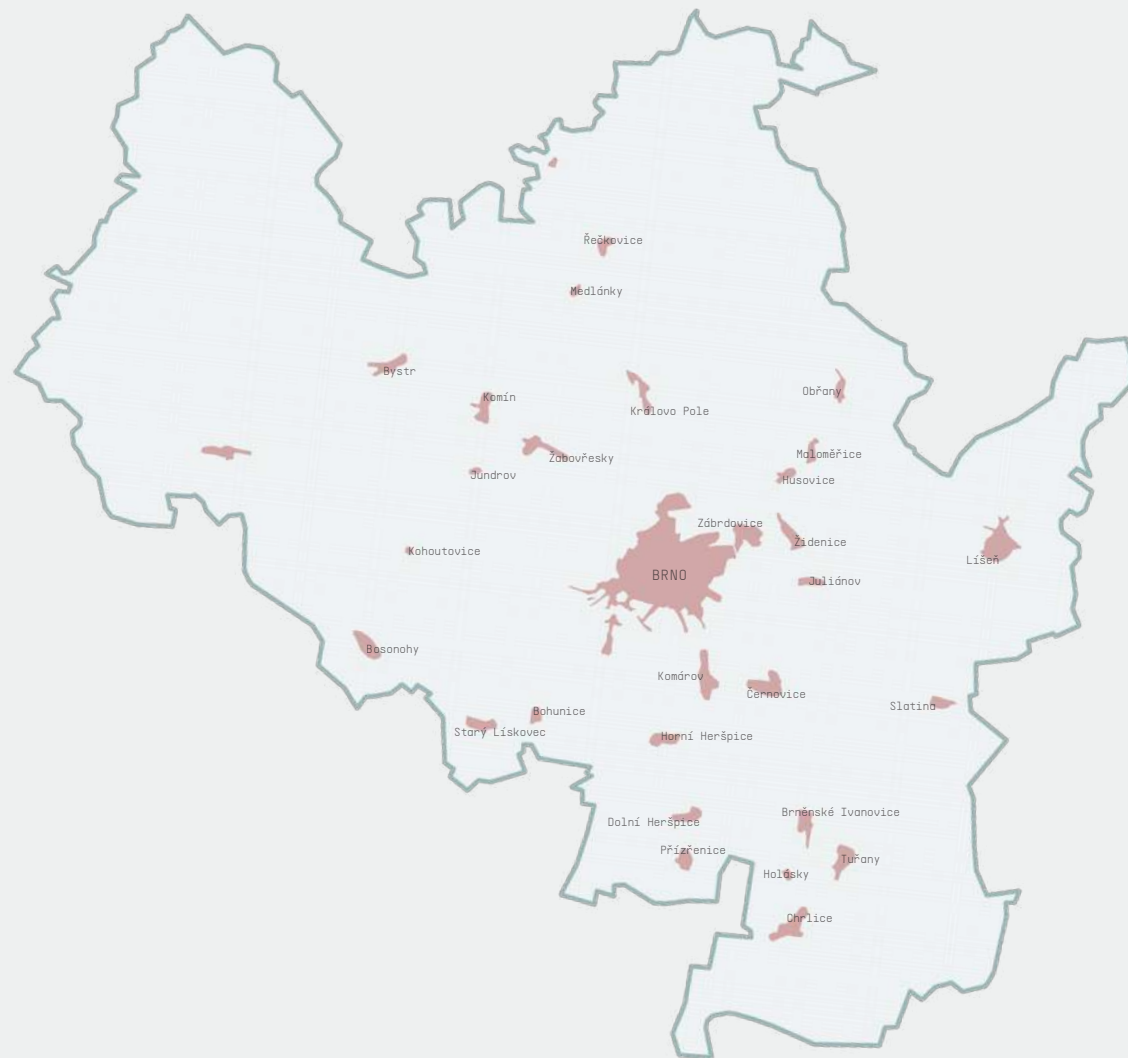

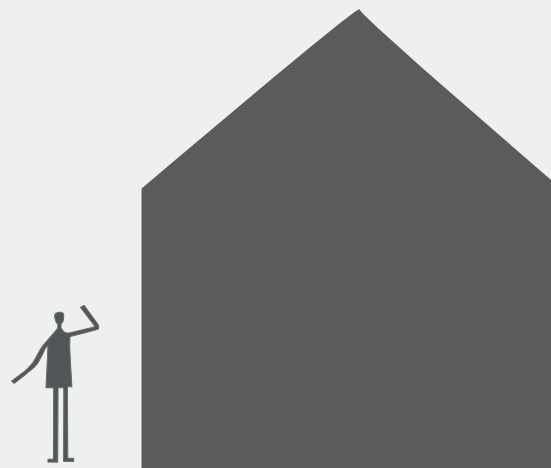

1832_katastrální území brna s upořádanou jasně identifikovatelnou sídelní strukturou

2021_katastrální území brna s neurčitou, jasně neidentifikovatelnou sídelní strukturou, kdy je město zaneseno a narušováno nekompaktními mětskými celky a izolovanými areály, ale také obytnými soubory, které spolu nemluví, není mezi nimi dostatečná interakce

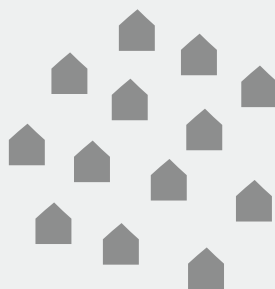

základním prvkem města je člověk a dům

cílem znovudefinování systému města je vnést do městské struktury určitost, řád, jasnost, identifikovatelnost, identitu, propojenost, návaznost, kompaktnost, integritu, teritoriálnost, soudržnost, komunitu.

systém města by se dal rozložit na subsystém fyzický a subsystém sociální. oba tyto systémy jsou mezi sebou navzájem v synergii. selhává-li jeden systém, selhává i ten druhý a naopak. proto si myslíme, že předefinováním, nebo znovu definováním fyzického systému města, lze znovudefinovat určitým způsobem i systém sociální, který se v dnešní době dostává na hranici udržitelnosti z hlediska míry zapojení digitální sféry v našem životě.

fyzický subsystém města utváří jednotlivé vrstvy natyry a struktury, sociální subsystém města stojí na centrech, subcentrech a ohniscích, symstému komunikačních tepen mezi jednotlivými obytnými celky a uspořádání veřejného prostoru města v rámci celého jeho území.

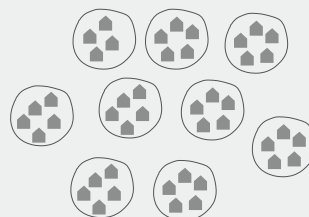

obytný blok, či skupina

není samostatnou sídelní jednotkou, je však nejzákladnější jednotkou komunity města. zde se utváří základní komunitní vazby mezi lidmi. maximální velikost bloku, tak aby docházelo k příznivým sociálním jevům, je něco okolo 0,8 ha, což odpovídá 200 - 250 lidem. kvalitní uspořádání prostředí může podněcovat pospolitost, soudržnost a solidárnost mezi obyvateli.

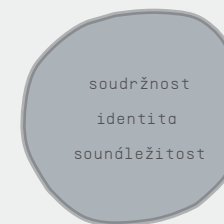
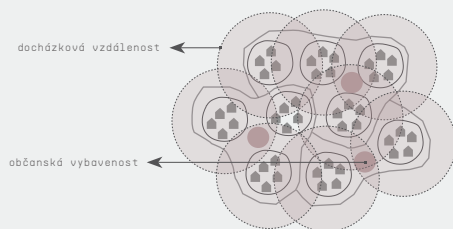
obytný soubor

je základním prvkem, ze které je utvářena síť urbánní struktury. jeho vzájemné uspořádání definuje formu fyzického prostředí města. odpovídá sídelní struktuře menší vesnice s nejzákladnější občanskou vybaveností. jeho samotné uspořádání může podporovat vznik sociální komunity a soudržnost k danému místu.

obytný celek

má charakter menšího města a tomu odpovídá i míra občanské vybavenosti, která by měla dosahovat takového měřítká, aby byl tento celek schopný samostatného fungování bez výrazné závislosti na okolní struktuře města. jeho velikost by měl udávat zejména počet obyvatel, který by měl dosahovat maximálně 5 tisíc, což dle hustoty obyvatel na ha, která odpovídá dané lokalizaci celku v rámci města, je 15 - 20ha. vymezení hranic obytného celku neslouží k pevnému ohraničení a definování stanoveného území, nýbrž slouží jako kostra, která pomáhá vložit do městské struktury systém a řád. zároveň tak umožňuje zajistit dostupnost potřebné občanské vybavenosti každému obytnému bloku rovnoměrně, napříč sídelní strukturou. dále také umožňuje přirozený růst města, aniž by vznikali sídla, bez návaznosti a potřebné infrastruktury.

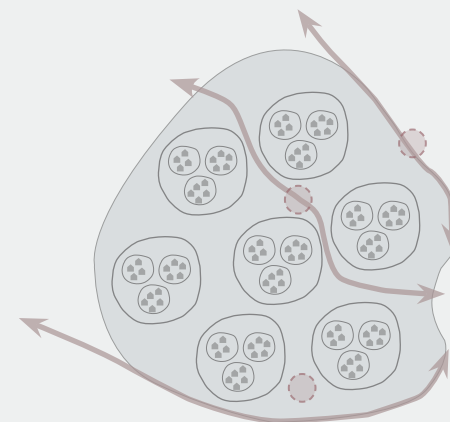

jádro města

je specifickým celkem, který nese historickou stopu, která utváří základní charakter a identitu města. je společným prostorem všech obyvatel, čímž vytváří zásadní spojující a propojující prvek všech jeho dílčích celků, který je spojuje v jednotnou strukturu.

městská část

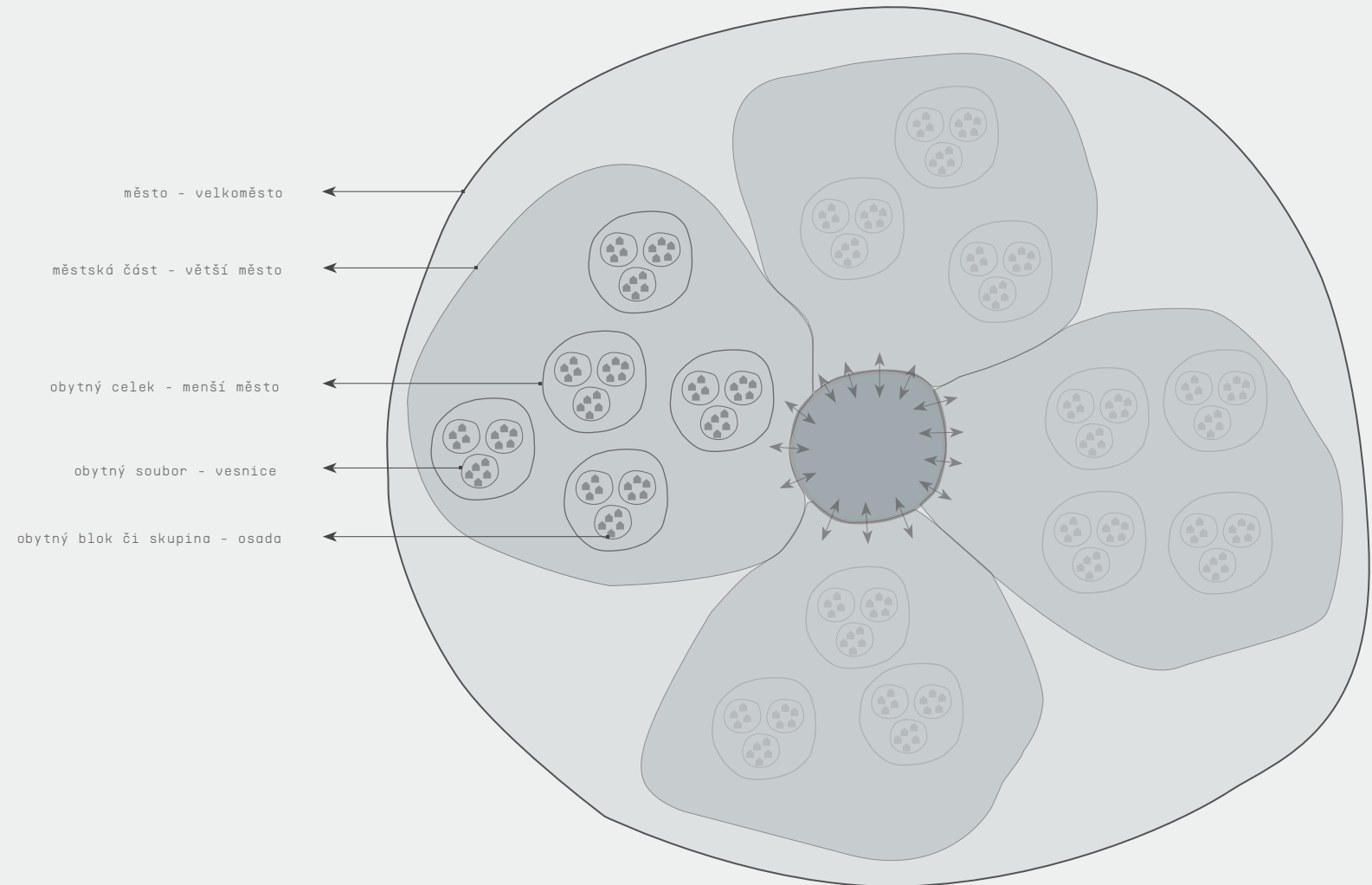
je souborem obytných celků, jež pojí dohromady důležité tepny, propojující jádro města s jeho okrajovými částmi s návazností na okolní sídla. dále tuto strukturu pojí v celek centra celoměstského charakteru, jež obsahují vyšší míru občanské vybavenosti, jako jsou univerzity, úřady, divadla, galerie, muzea, nemocnice, důležité dopravní uzly. tato sídelní struktura odpovídá velkému městu. na základě vyšší občanské vybavenosti dochází k migraci obyvatel v rámci města, nejen z důvodu cest za prací.

rozdefinování města na jednotlivé obytné celky je důležité nejen z hlediska uspořádání fyzické struktury, ale zejména i ze sociálního hlediska, kdy je každý tento celek zároveň celkem sociálním. vymezení teritoria pro tyto jednotlivé sociální celky umožňuje jejich obyvatelům identifikaci a sounáležitost s daným územím a vytvoření komunit.

základním prvkem celého tohoto hierarchického systému, je samotná hmota budovy. a následným seskupením jednotlivých budov vznikají dílčí celky a tak dále až po celistvou formu města. abychom ovšem zajistili fungování systému na úrovni města, je zapotřebí zajistit fungování už toho nezákladnějšího prvotního dílčího celku ze kterého celek města jako takový vychází a na kterém stojí.

takovýto prvotní dílčí celek bych definovala jako obytný soubor, jež je složený ze skupin budov nebo několika obytných bloků, které mají své vlastní ohnisko - lokální centrum, v docházkové vzdálenosti do 5min., které obsahuje základní občanskou vybavenost a dále také prostor, kde dochází ke kontaktů obyvatel, jež v tomto souboru žijí. dobrým uspořádáním tohoto území, můžou vzniknout podmínky pro tvorbu a upevňování sousedských vztahů mezi těmito obyvateli, jejich sociálním kontaktům a dalším různým interakcím. a také vytvoření pocitu sounáležitosti obyvatel k tomuto území, tak aby nejbližší okolí ve kterém žijí bylo jejich výchozím teritoriem ku ostatním částem města.

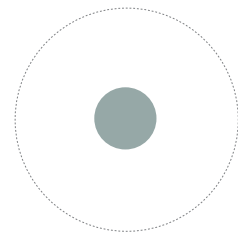

základní kostra systému kumulačních míst

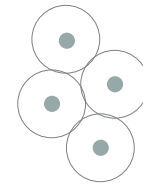

ovlivňující determinanty těchto míst

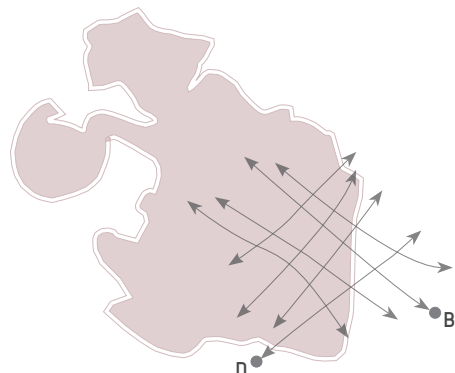
- RŮZNÉ POTŘEBY RŮZNÝCH SKUPIN OBYVATEL V DANÉM PROSTŘEDÍ
- DRUHY FUNKCÍ
- IDENTITA
- AKUMULACE FUNKCÍ

nakumulované funkce v jednom centru okolí je vysáto v docházkové vzdálenosti se žádné jiné ne-nachází

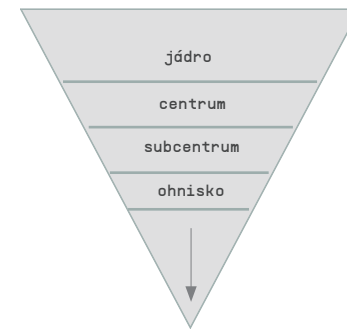
méně velkých městských center, ale struktura dostatečně zahusťena subcentra a ohniska v docházkových vzdálenostech podpořena stabilizačními body

body A,B,C,D jsou cílovými body na cestě. tyto body, mohou představovat, jak centra, tak různá subcentra, ohniska, či stabilizační body, ale také místo našeho domova, práci, školu obchod

čím bude tato síť hustější, a to hustější bude koncentrace obyvatel v ulicích.

- ulice
- vnitroblok
- komunikační a společenské prostory
- kuchyně, obývací pokoj, chodba

SYSTÉM CENTER

jádro města

- je společným „obývacím pokojem“ všech obyvatel. je definováno zejména historickou a identickou stopou a vysokou mírou hustoty symbolické struktury. dochází zde k interakci všech zastoupených sociálních skupin ve městě, ale i mimo něj. jádro města symbolicky propojuje všechny jeho obyvatele bez rozdílů zařazení do sociál-

městské centrum

- je místo, spjaté s větší koncentrací funkcí vázanými na nezbytné aktivity, které většinou převažují nad obsahem symbolické struktury, daného místa. jsou to funkce, které dokáží kumulovat ve své blízkosti větší množství osob - práce, vzdělání, obchod, úřad, dopravní uzel, lékař. setkávají se zde obyvatelé i z větší vzdálenosti, než docházkové, ale i obyvatelé z různých částí města, pokud zde pracují, chodí do školy...

subcentrum

- místem, či uzlem, vztaženým ke konkrétní lokalitě. je to místo, které je v docházkové vzdálenosti od bydliště a převažující náplní, je spíše symbolická struktura. setkávají se zde převážně lidé, bydlící v docházkové vzdálenosti

subcentrum

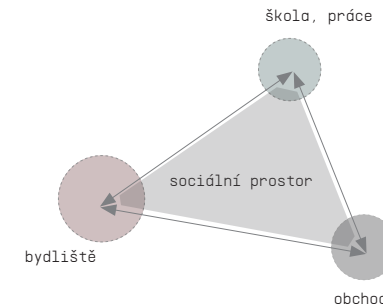
- místem, či uzlem, vztaženým ke konkrétní lokalitě. je to místo, které je v docházkové vzdálenosti od bydliště a převažující náplní, je spíše symbolická struktura. setkávají se zde převážně lidé, bydlící v docházkové vzdálenosti

ohnisko

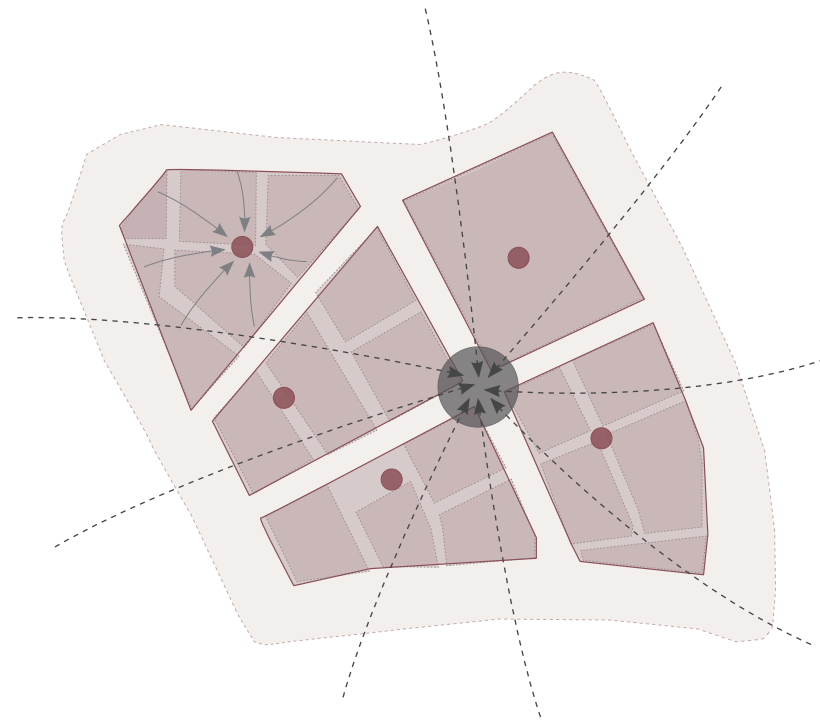
- jednotná, samostatná, bodová funkce, vázaná na nezbytné aktivity, kolem které dochází k větší kumulaci osob - zastávka, škola, obchod... setkávají se zde lidé žijící v blízkém okolí [docházková vzdálenost]

stabilizační bod

- je funkce symbolické struktury, či funkce vázané na volitelné aktivity, jež koncentruje více osob v daném místě, příležitostně, nepravidelně. tyto funkce sdružují obyvatele bez návaznosti na konkrétní lokalitu, kde se tento bod nachází.

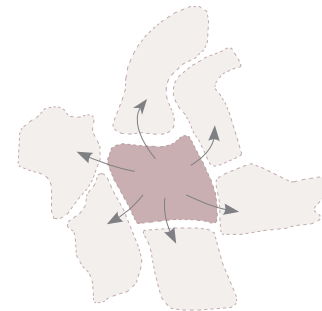

● centrum obytného celku, jež obsahuje občanskou vybavenost, která umožňuje jeho soběstačnou funkci, avšak někdy může obsahovat i vyšší funkci celoměstského významu, jako je například vysoká škola, nemocnice, divadlo. zároveň také hlavně poskytuje prostor pro setkávání sousedů přilehlých obytných souborů, toto centrum nemusí být vždy centralizované, ale jednotlivé frakce mohou být rozloženy v rámci obytného celku.

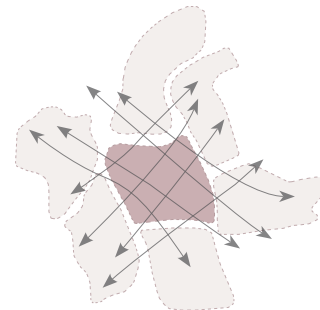
● ohnisko - lokální centrum obytného souboru, obsahuje nezbytně nutnou občanskou vybavenost, jako jsou potraviny, pošta, drogerie, pekařství. tyto funkce by měli být centralizované do jednoho bodu, tak aby docházelo ke koncentraci setkání sousedů v jednom prostoru a čase a tím vznikal větší potenciál pro navazování a upevňování sousedských vazeb a kontaktů.

základní principy návrhu obytného celku

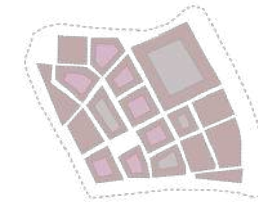
k zajištění fungování v obytného bloku, nestačí jen samotné uspořádání fyzické struktury tohoto urbánního celku, ale také je potřeba dodržet tyto zásady.

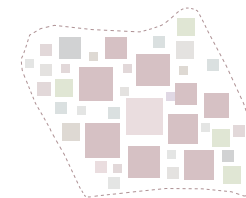
1. kontext okolního území
při návrhu, či revitalizaci obytného celku je nutné brát zřetel na kontext okolního území. když například sousední celek poskytuje velké množství zeleně, není potřeba ji obsahovat ve stejné míře i v řešeném území.

4. dostatečně kvalitní napojení na sousední obytné celky
tak aby byla zajištěna propustnost územím všemi směry a lidé tak mohli pro pohyb ve svém okolí upřednostňovat v co největší míře pěší dopravu.

2. diverzita majetkového uspořádání
je důležitá zejména v sociálním kontextu. přemíra veřejného prostoru rozměňuje sociální kontakt obyvatel v čase a prostoru, čímž se jeho míra snižuje. úplný nedostatek veřejného prostoru, však zamezuje těmto kontaktům úplně. proto je třeba vyváženost a diverzita.

5. diverzita typů bydlení a tím související diverzita obyvatel [sociálních skupin]
je důležitá pro socializaci a sociální směně obyvatel.

3. historická a identická stopa místa
je důležitá pro identitu území a následně identifikaci obyvatel s územím. tvoří nezaměnitelný charakter daného území a tím jej odlišuje od ostatních, svou autentickou atmosférou.

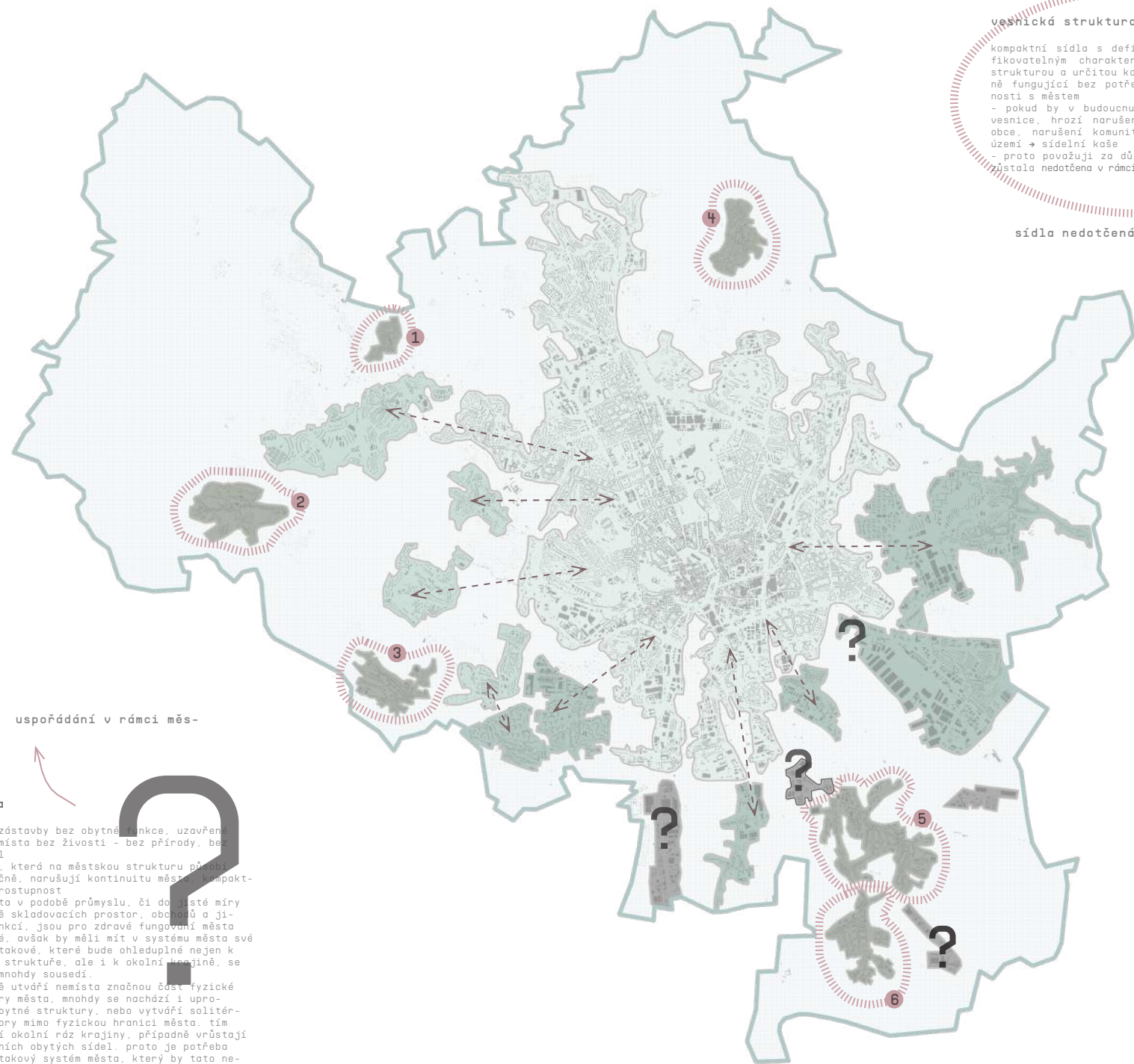
6. diverzita intimních a živých prostor

každá jedna část fyzické, ale i sociální struktury města, je svá. autentická. má svůj neměnný charakter, ke kterému musíme přistupovat s respektem a úctou. proto není možné na ni vždy aplikovat všechny tyto stanovené principy prototypu ve stoprocentní míře, leda bychom stavěli nové město na zelené louce. avšak smyslem je tyto principy využít v co největším potenciálu s ohledem na identitu a jedinečnost daného území.

a n a l y t i c k á

č á s t .

městská část

vesnická struktura

kompaktní sídla s definovanou hranicí, identifikovatelným charakterem, vlastní symbolickou strukturou a určitou komunitou - sídlo soběstačně fungující bez potřeby fyzické zainteresovanosti s městem
 - pokud by v budoucnu došlo k srůstu města a vesnice, hrozí narušení identity a charakteru obce, narušení komunity a možné dysfunkčnosti území → sídelní kaše
 - proto považují za důležité, aby tato zástavba zůstala nedotčena v rámci budoucího rozvoje města

sídla nedotčená budoucím rozvojem měs-

modernistická struktura | vesnická struktura | nemísta

- původní vesnická sídla, která se rozrůstala v důsledku rozvoje města o modernistickou zástavbu. tento jev se do původní obce promítl velkým nárůstem nových obyvatel, což narušilo komunitu a sousedské vztahy a malá obec byla v podstatě transformována na větší město. s novou výstavbou byla doplněna stávající symbolická kostra o další občanskou vybavenost. tato sídla tudíž dokáží být soběstačná a fungovat jako samostatná struktura. záleží proto na plánování budoucího rozvoje města, zda dané sídlo svým rozvojem pohltí a začlení se do své fyzické struktury. některá nemísta, jež jsou součástí i těchto menších sídel, největšinou na jejich hranici, se však rázem mohou stát bariérou v přirozeném srůstu těchto dvou struktur.

sídla, kterých se budoucí rozvoj města dotknout může a nemusí

uspořádání v rámci měs-

nemísta

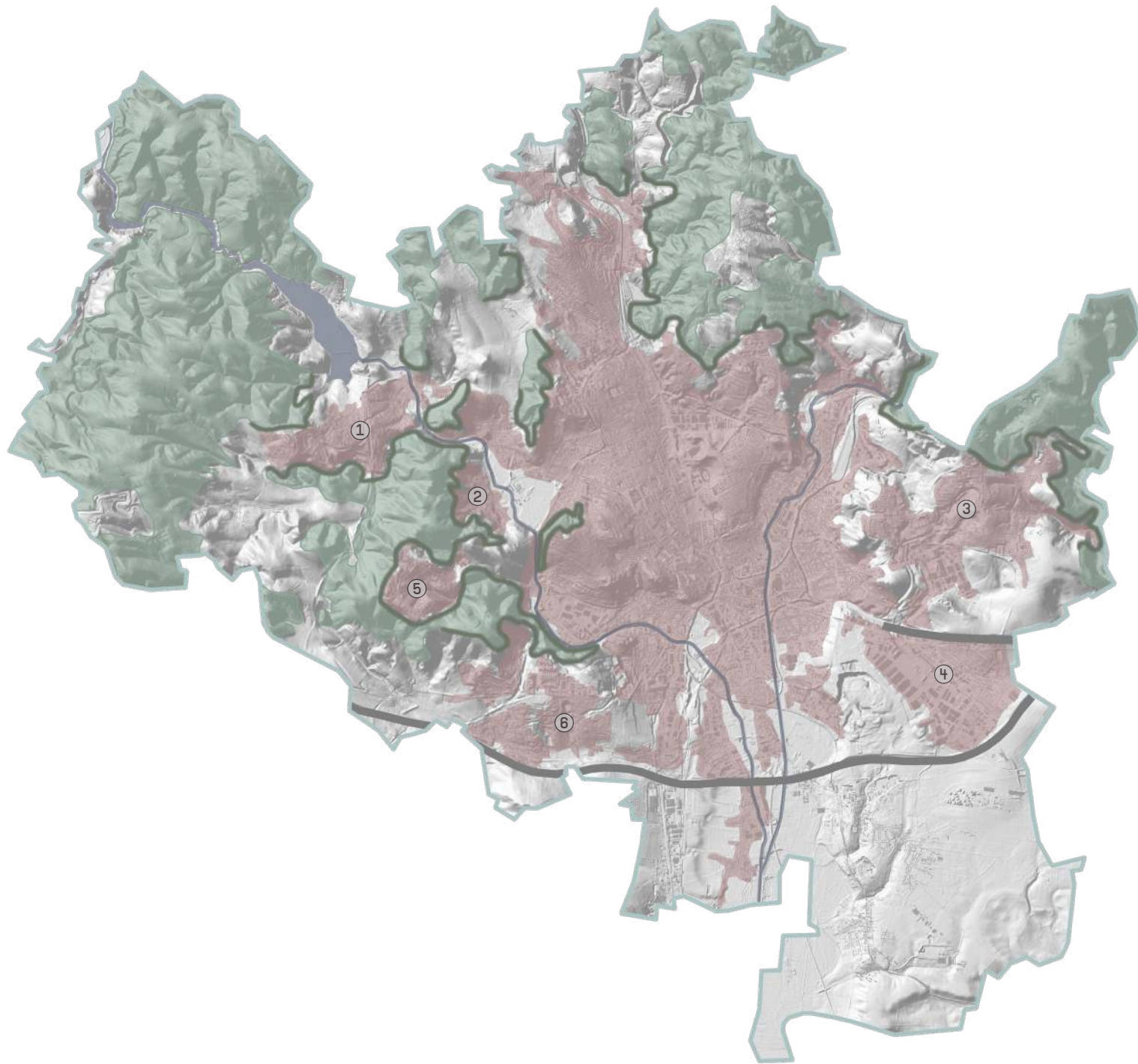
soubor zástavby bez obytné funkce, uzavřené areály, místo bez živosti - bez přírody, bez obyvatel
 - místa, která na městskou strukturu působí dysfunkčně, narušují kontinuitu města, kompaktnost, prostupnost
 - nemísta v podobě průmyslu, či do určité míry v podobě skladovacích prostor, obchodů a jiných funkcí, jsou pro zdravé fungování města nezbytné, avšak by měli mít v systému města své místo, takové, které bude ohleduplné nejen k městské struktuře, ale i k okolní krajině, se kterou mnohdy sousedí.
 - v brně utváří nemísta značnou část fyzické struktury města, mnohdy se nachází i uprostřed obytné struktury, nebo vytváří solitérní soubory mimo fyzickou hranici města. tím narušují okolní ráz krajiny, případně vrůstají do okolních obytných sídel. proto je potřeba nalézt takový systém města, který by tato nemísta usměrňoval a opodstatňoval jejich přítomnost v městské struktuře.

FYZICKÁ STRUKTURA SÍDLA

legenda

- katastrální hranice města
- hranice fyzické struktury sídla
- městská struktura zástavby
- modernistická struktura | rostlá vesnická struktura | nemísta
- rostlá vesnická struktura | nemísta
- nemísta
- rostlá vesnická struktura

- 1** Brno - Kníničky
- 2** Brno - Žebětín
- 3** Brno - Bosonohy
- 4** Soběšice
- 5** Brno - Tuřany, Holásky, Brněnské Ivanovice
- 6** Brno - Chrlice

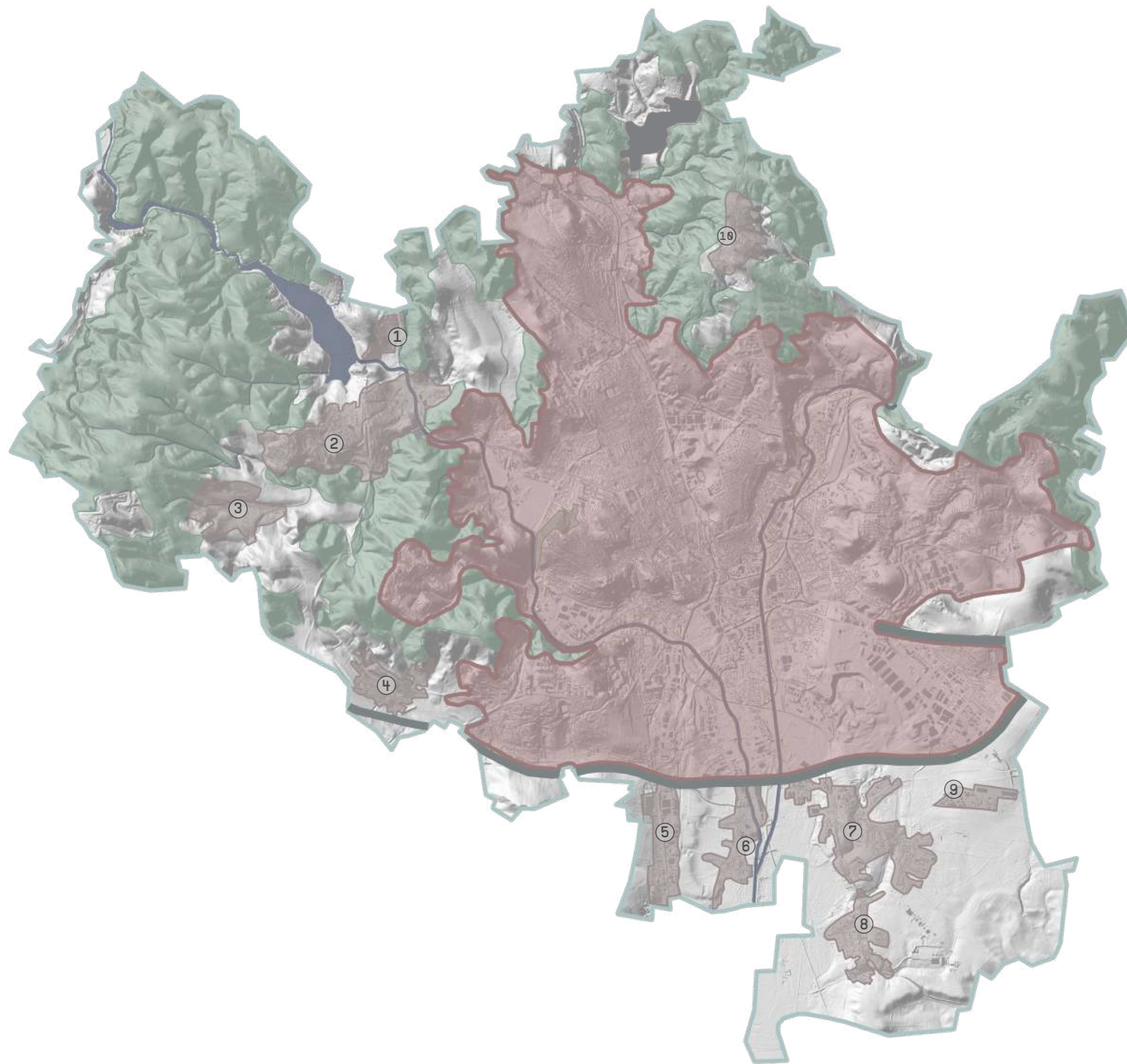

HRANICE MĚSTA

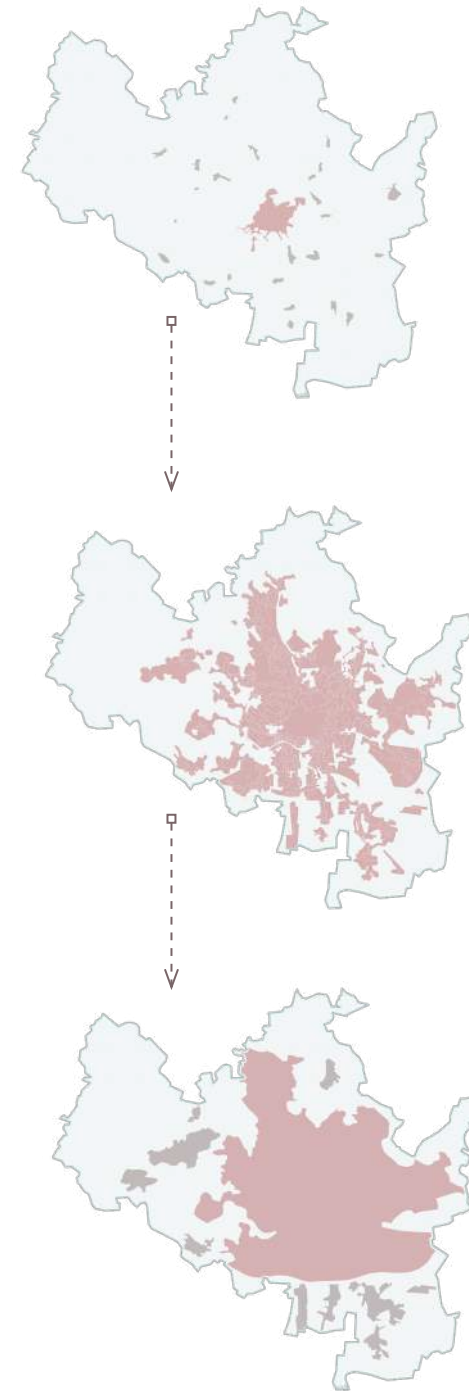
legenda

- katastrální hranice města
- pevná hranice lesní struktury
- pevná hranice dálnice
- les
- městotvorná sídelní struktura
- ① Brno - Bystrc
- ② Brno - Jundrov
- ③ Brno - Líšeň
- ④ Brno - Slatina
- ⑤ Brno - Kohoutovice
- ⑥ Brno - Starý a Nový Lískovec

identifikace fyzické struktury uvnitř
katastrálních hranic Brna

DEFINICE NOVÝCH HRANIC

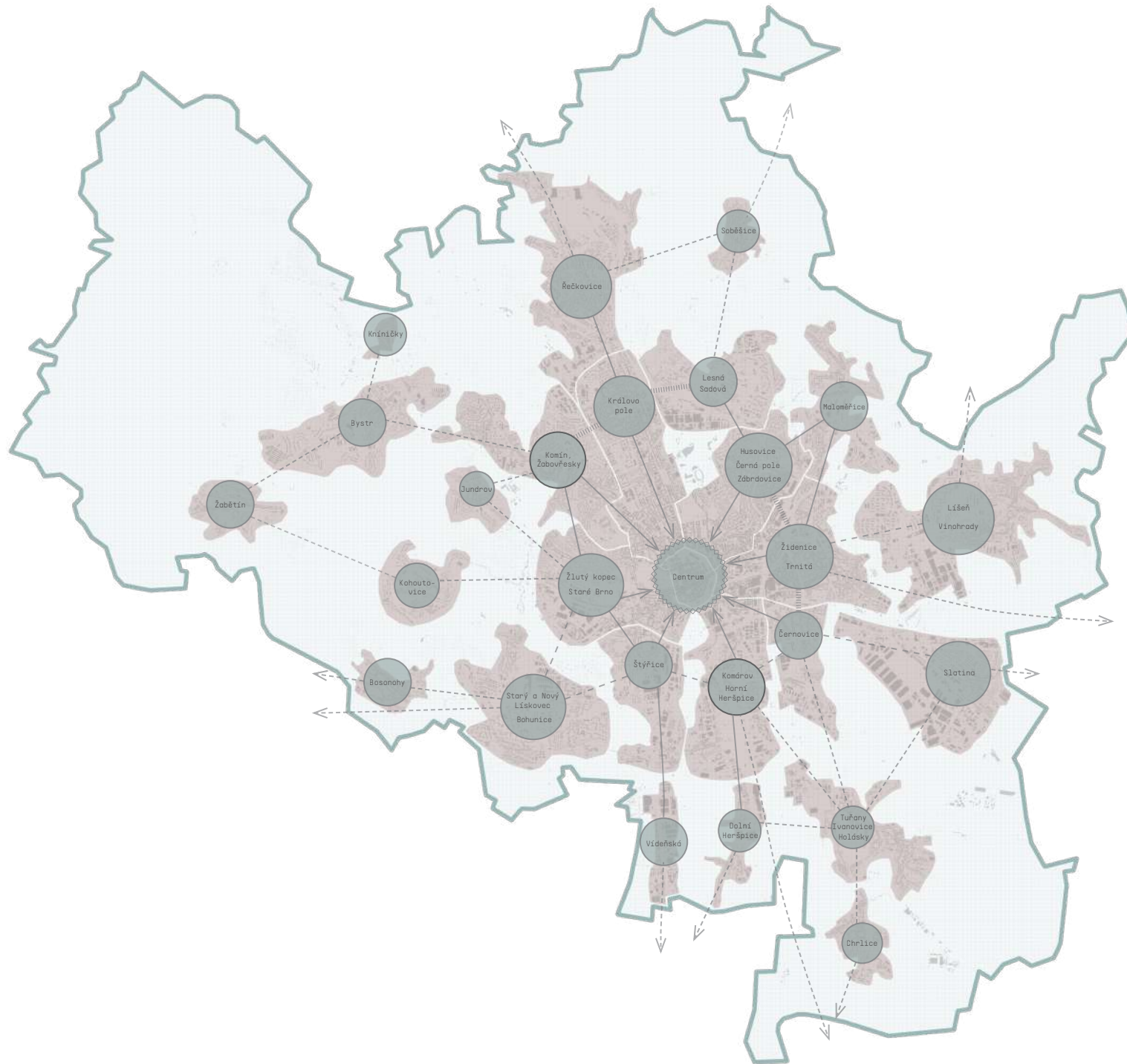
legenda

- katastrální hranice města
- nová rozvojová hranice města
- hranice samostatných sídel
- Brno
- okolní obce
- ① Brno - Kníničky
- ② Brno - Bystřec
- ③ Brno - Žabětín
- ④ Brno - Bosonohy
- ⑤ Modřice
- ⑥ Dolní Heršpice
- ⑦ Brno - Tuřany, Chrlice, Ivanovice
- ⑧ Brno - Chrlice
- ⑨ brněnské letiště
- ⑩ Brno - Soběšice

SYSTÉM PROPOJENÍ MĚSTSKÝCH CELKŮ

Legenda

- katastrální hranice města
- propojení s dostatečným množstvím vazeb skrze kontinuální fyzickou strukturu
- propojení s dostatečným množstvím vazeb skrze diskontinuální fyzickou strukturu
- propojení s nedostatečným množstvím vazeb skrze kontinuální fyzickou strukturu
- území městských celků
- městský celek

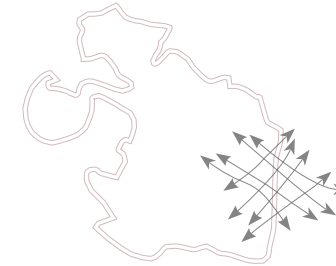
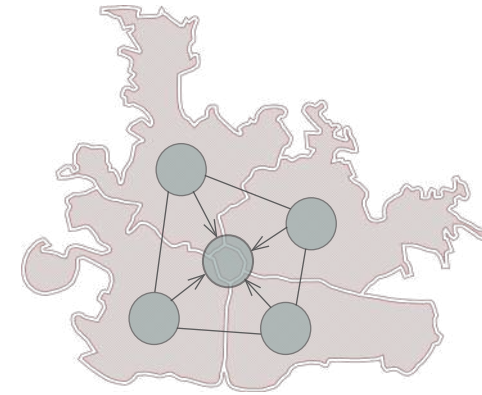

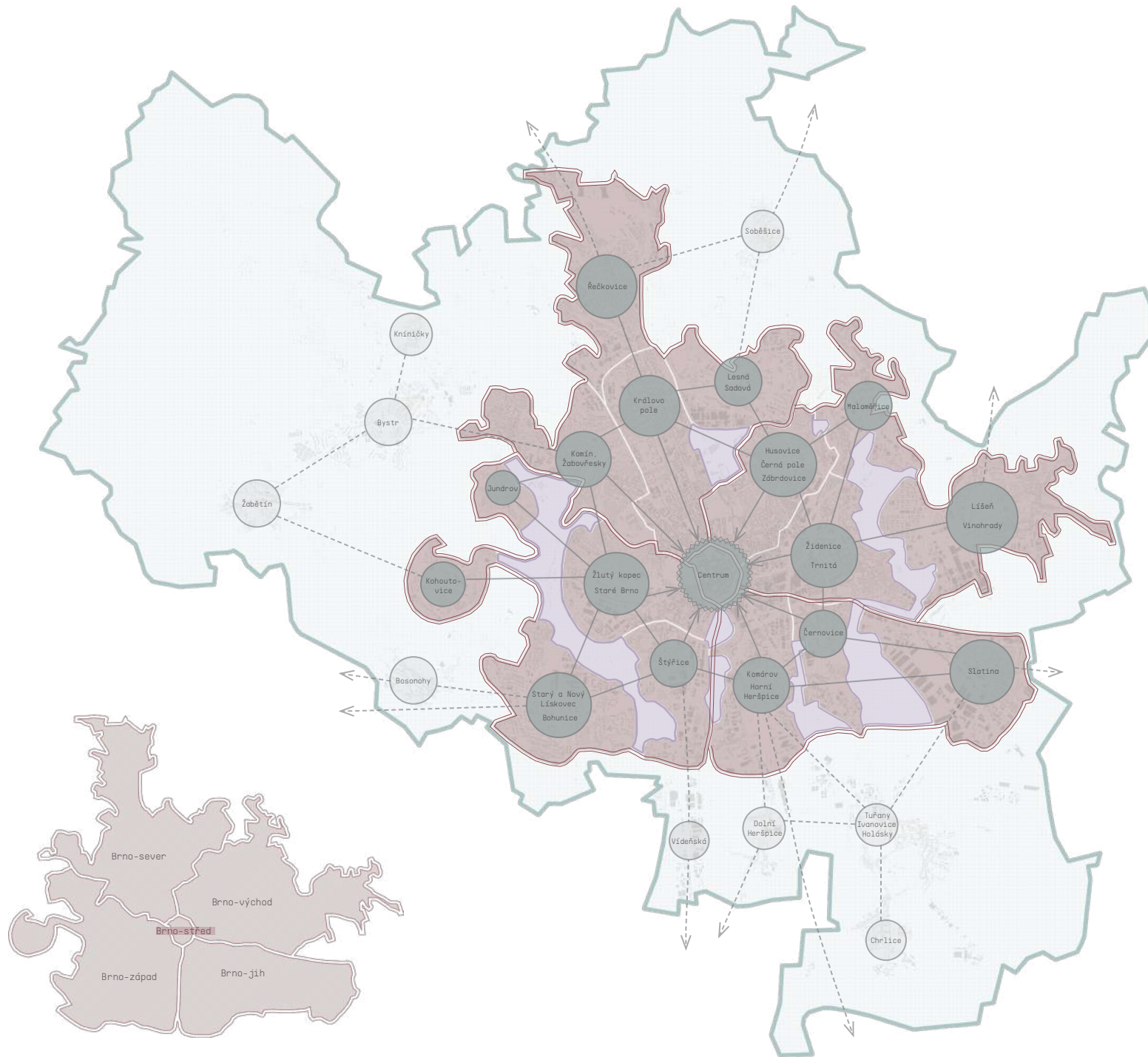
SYSTÉM PROPOJENÍ MĚSTSKÝCH CELKŮ - NÁVRH

Legenda

- katastrální hranice města
- hranice městské části
- propojení s dostatečným množstvím vazeb skrze kontinuální fyzickou strukturu
- propojení s dostatečným množstvím vazeb skrze diskontinuální fyzickou strukturu
- území městských částí
- území městských celků
- rozvojové území města
- městský celek
- vesnická, či jinak samostatně fungující sídelní struktura

zajištění fyzického propojení a napojení jednotlivých celků, pomocí dostatečně zahuštěné městské uliční sítě

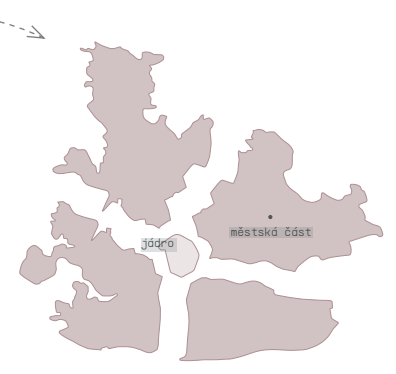

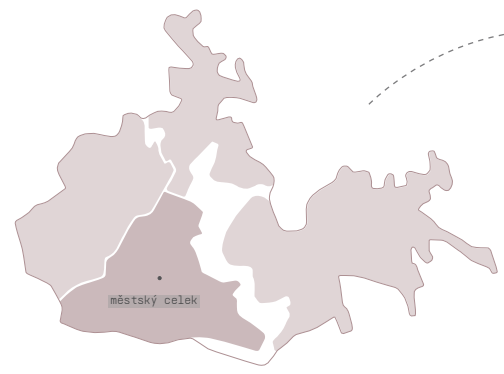
USPOŘÁDÁNÍ OBYTNÝCH CELKŮ BRNA

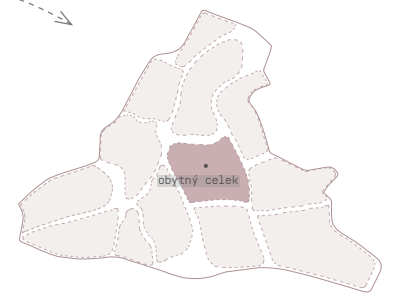
brno
pohyb v rámci urbánního celku:
automobilová doprava a mhd: do 1h
pěší: -

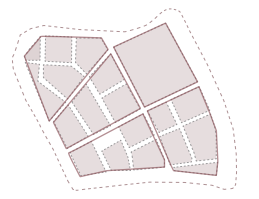
brno - město
pohyb v rámci urbánního celku:
automobilová doprava a mhd: 30m - 1h
pěší: -

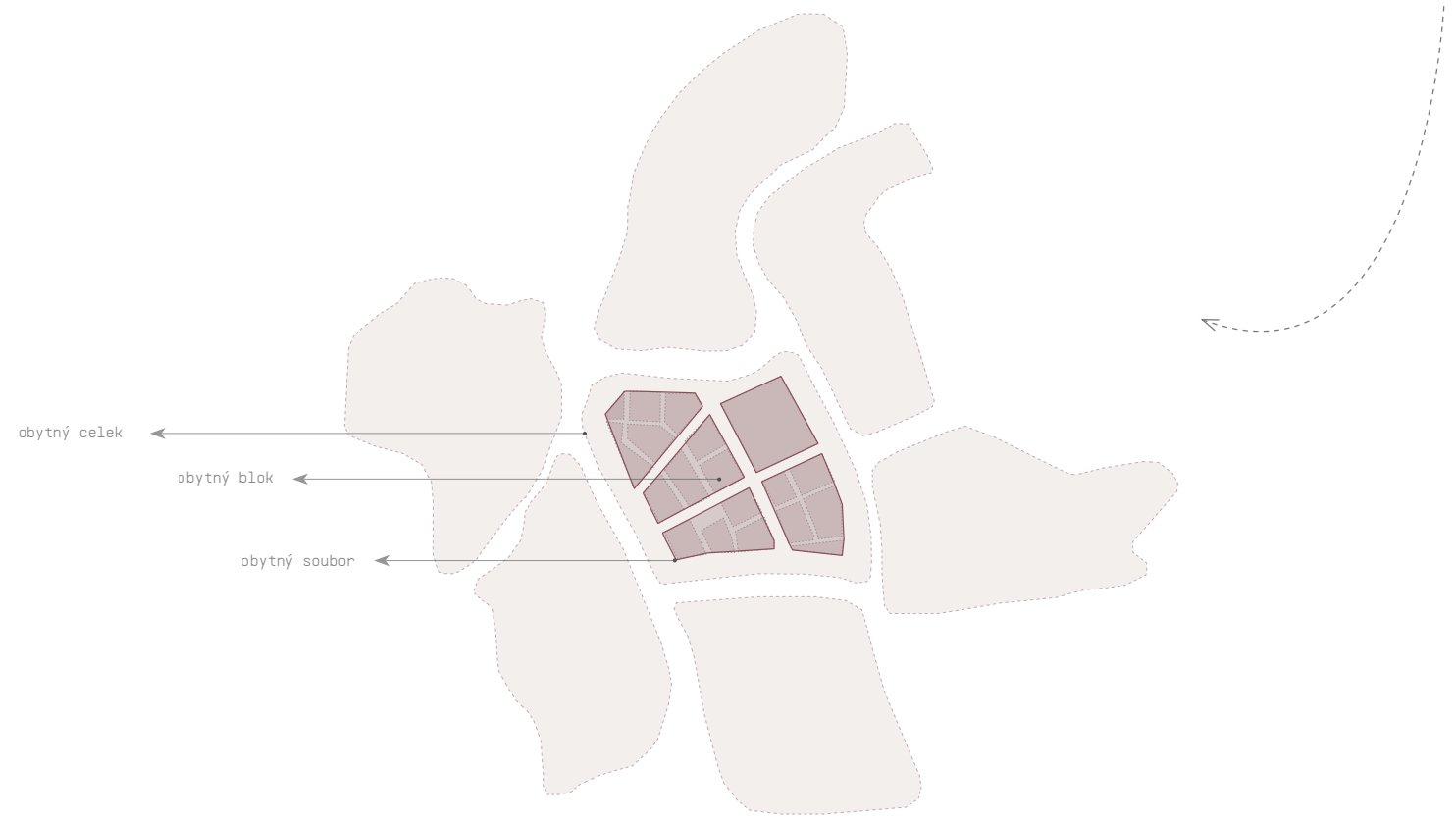
městská část
pohyb v rámci urbánního celku:
automobilová doprava a mhd: do 30m
pěší: do 1h

městský celek
pohyb v rámci urbánního celku:
automobilová doprava a mhd: do 15m
pěší: do 30m

obytný celek
pohyb v rámci urbánního celku:
automobilová doprava a mhd: do 5m
pěší: do 10m

a n a l y t i c k á

č á s t .

městský celek

městská část - brno východ

městský celek

ŽIDENICE

USPOŘÁDÁNÍ MĚSTSKÉHO CELKU BRNO ŽIDENICE

[ve spolupráci se spolužáky bc. Josefem Mannem a bc. Kristýnou Šabatovou]

- hranice městského celku
- urbánní celek rozvoje neuchopený
- urbánní celek rozvoje uchopený
- urbánní celek stabilizovaný
- subcentrum
- centrum
- jádro městského celku

- 1** lesopark
- 2** komponované zahrady s prvky symbolické struktury a objekty jako je sanatorium hospic apod. jež jsou taktéž nezbytnou součástí městské struktury
- 3** zelený bulvár
- 4** lokalita určená k nové zástavbě
- 5** park

- a** městský úřad, knihovna, škola, administrativa, obchod, služby
- b** administrativní, výzkumné, technologické, vzdělávací centrum
- c, g, h** základní a mateřská škola, služby, **j, k, n** lékař, hřiště, sportoviště, obchod

- d** administrativně obchodní centrum + občanská vybavenost - služby, základní a mateřská škola, hřiště, sportoviště
- e** nemocnice, klášter, lázně + občanská vybavenost - služby, základní a mateřská škola, hřiště, sportoviště

- f** administrativa, obchod, služby, rekreace, + občanská vybavenost - služby, základní a mateřská škola, hřiště, sportoviště

- i** kostel, administrativa, sport + základní a mateřská škola, služby, lékař, hřiště, obchod

- l** administrativně obchodní centrum

- m** rekreačně zdravotní centrum + základní a mateřská škola, služby, lékař, hřiště, sportoviště, obchod

hranice jednotlivých urbánních celků celku městského, jsou dány zejména prostorovým uspořádáním stávající struktury (natura, železniční koridor), ale také na základě vztahu k daným jádrům, ať už těm stávajícím, či navrhovaným

subcentrum

je jádro utvářející sounděžitost obyvatel k danému území, které je svou občanskou vybaveností a symbolickou strukturou vztažné pouze pro tento konkrétní celek

centrum

je jádro utvářející sounděžitost obyvatel k danému území, které je svou občanskou vybaveností a symbolickou strukturou vztažné i pro okolní urbánní celky

jádro městského celku

je jádro utvářející sounděžitost obyvatel k danému území, které je významné zejména génieem loci daného místa a symbolickou strukturou

USPOŘÁDÁNÍ NÁVRH SITUACE BRNO ŽIDENICE

[ve spolupráci se spolužáky bc. Josefem Mannem a bc. Kristýnou Šabatovou]

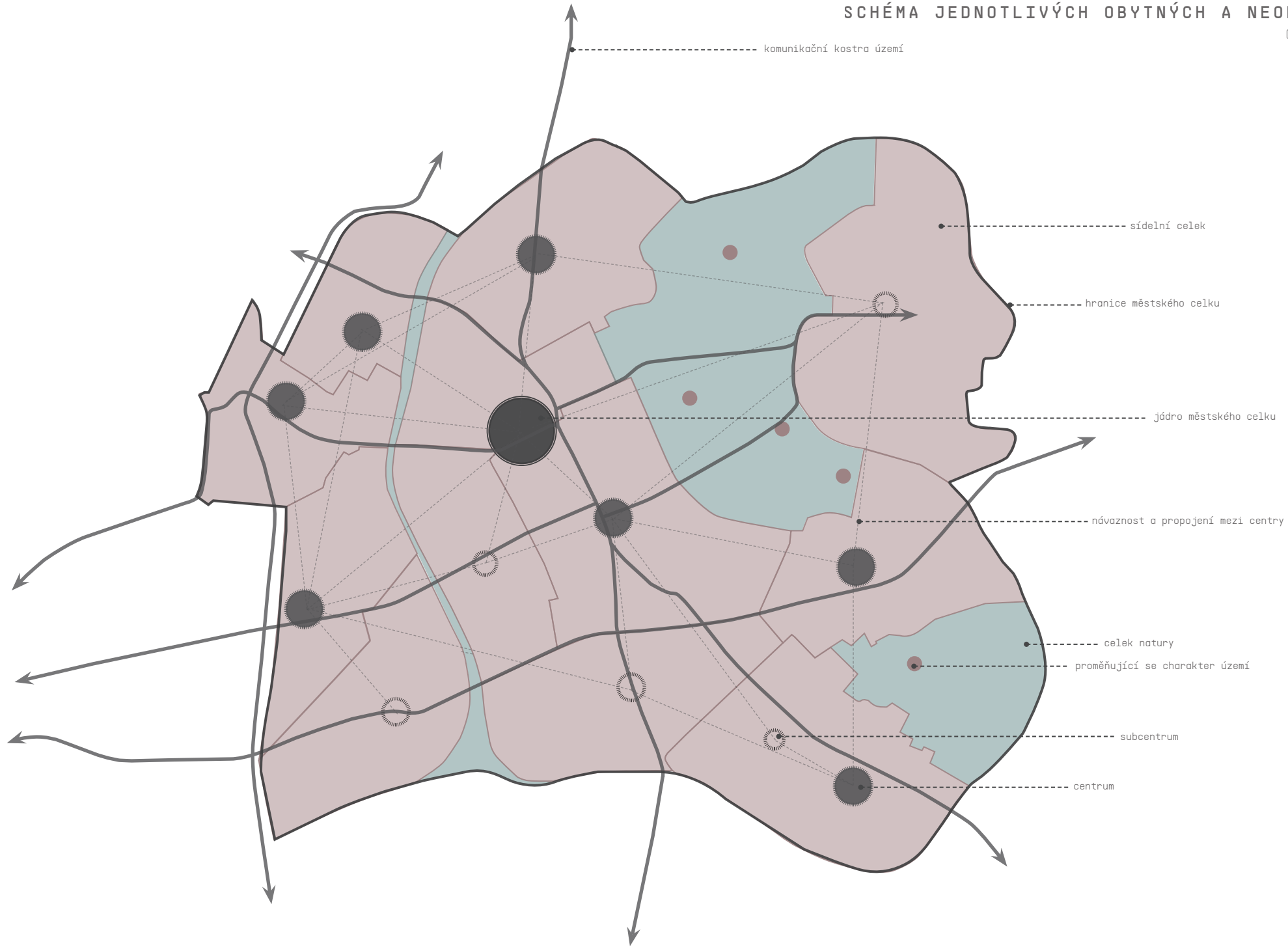
nově navrhované centrum
zelený koridor Tišnovka
klášterní zahrady
nově navrhované centrum
městské lázně
ukotvující jádro městského celku
nábřeží Svitavy s proměňujícím se charakterem
stabilizované původní subcentrum
nově navrhované centrum na křižení řeky a zeleného bulváru, jak s obchodně administrativními funkcemi, tak se sportovním rekreačním charakterem
nově navrhované subcentrum
stabilizované původní subcentrum
hřbitovní zeleň

nově navrhované centrum, vzdělávacího a vědeckého technického charakteru
lesopark
stabilizované původní subcentrum
hřbitovní zeleň
nově navrhované subcentrum
komponované zahrady s prvky symbolické struktury
významný dopravní uzel
zelený bulvár
stabilizované původní centrum
nově navrhované centrum
městský bulvár
městský park
stabilizované původní subcentrum
nově navrhované centrum Juliánova

lokality určené pro stavební rozvoj města - fyzické propojení s Vinohrady
lokality určené pro stavební rozvoj města - fyzické propojení s Vinohrady

SCHÉMA JEDNOTLIVÝCH OBYTNÝCH A NEOBYTNÝCH CELKŮ ŽIDENIC

[ve spolupráci se spolužáky bc. Josefem Mannem a bc. Kristýnou Šabatovou]

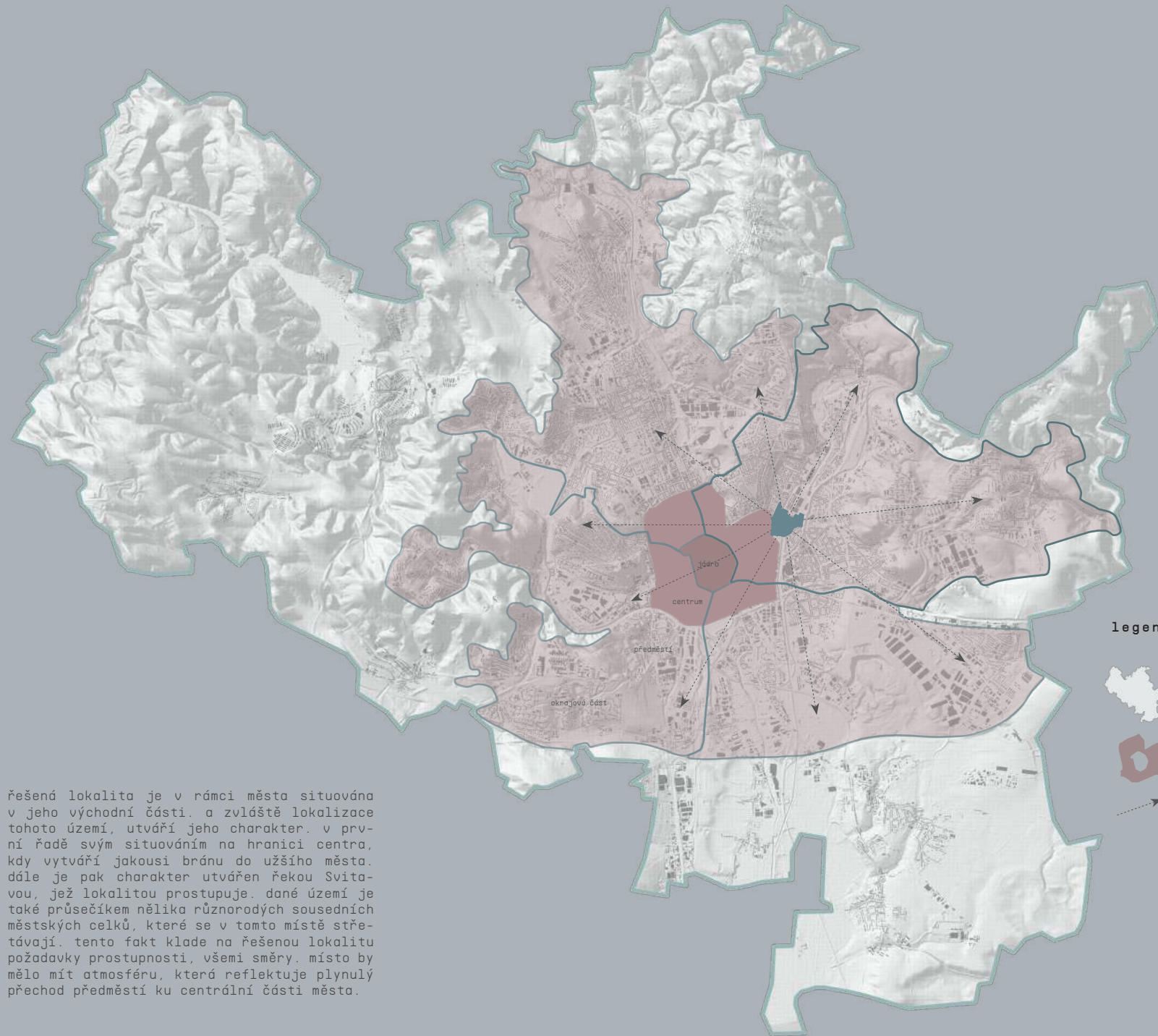

a n a l y t i c k á

č á s t .

obytný celek

řešená lokalita je v rámci města situována v jeho východní části. a zvláště lokalizace tohoto území, utváří jeho charakter. v první řadě svým situováním na hranici centra, kdy vytváří jakousi bránu do užšího města. dále je pak charakter utvářen řekou Svitavou, jež lokalitou prostupuje. dané území je také průsečíkem několika různorodých sousedních městských celků, které se v tomto místě střetávají. tento fakt klade na řešenou lokalitu požadavky prostupnosti, všemi směry. místo by mělo mít atmosféru, která reflektuje plynulý přechod předměstí ku centrální části města.

legenda

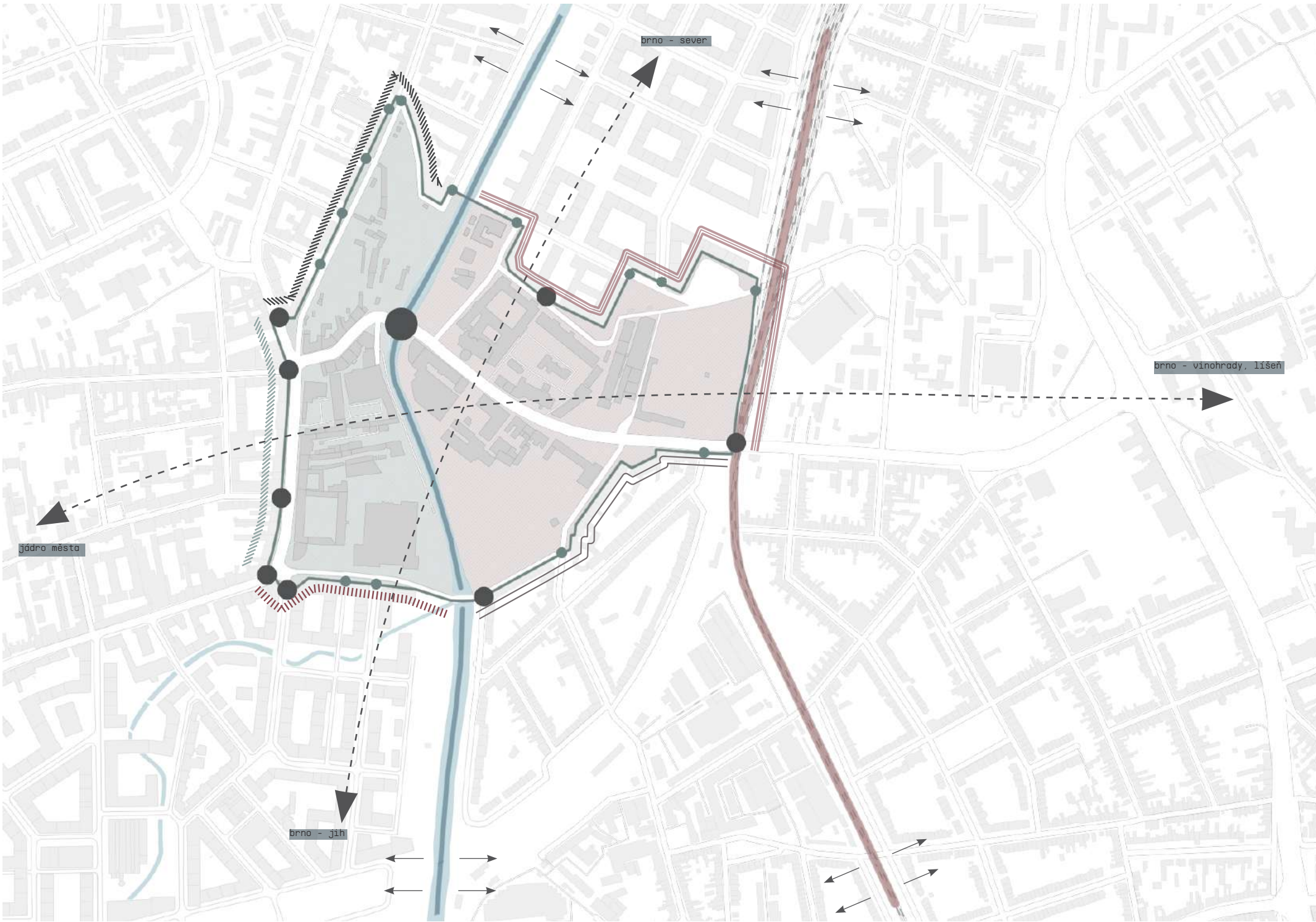
- katastrální hranice města
- centrum
- jádro města
- městská část
- řešené území
- orientace území na sousední části města

HRANICE, VSTUPY, BARIÉRY

legenda

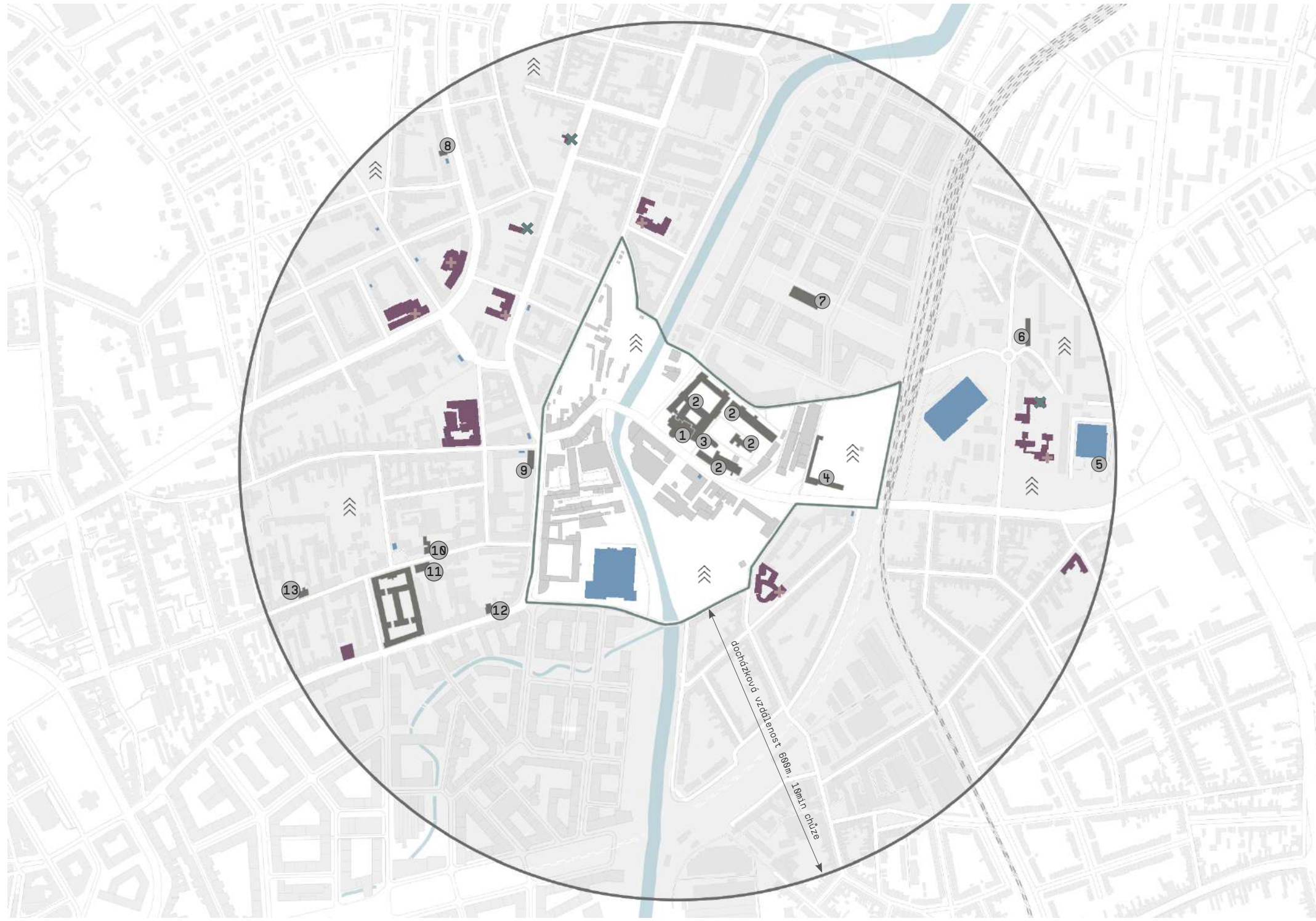
- hranice řešeného území
- hranice s historickou městskou bytovou polyfunkční zástavbou
- hranice s částí historické a současné městské polyfunkční zástavby
- hranice s blokovou zástavbou rodinných domů
- hranice s městskou současnou polyfunkční zástavbou
- hranice s historickou městskou bytovou zástavbou
- bariéra železnice
- bariéra řeky
- vstup do centra města
- důležité vstupy do území
- vedlejší vstupy do území
- okrajová část centra
- okrajová část předměstí

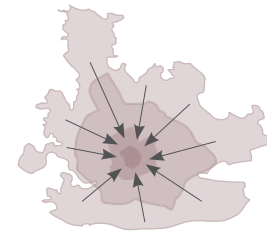
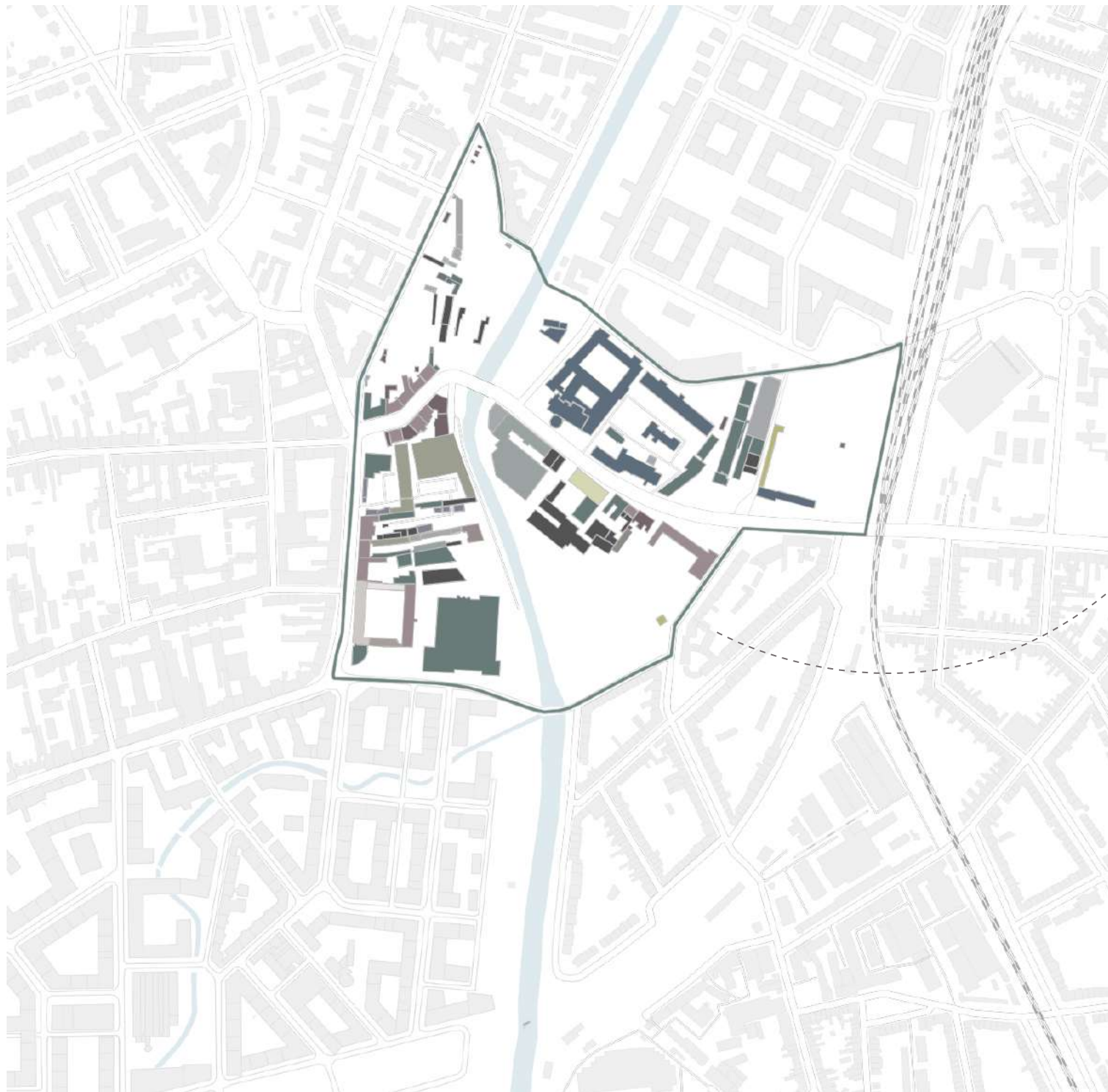

SYMBOLICKÁ STRUKTURA A OBČANSKÁ VYBAVENOST V DOCHÁZKOVÉ VZDÁLENOSTI

- Legenda**
- hranice řešeného území
  - hranice docházkové vzdálenosti 600m, 10min chůze
  - obchody s potravinami
  - vzdělání, zš a mš viz. označení, ostatní střední a vyšší odborné
  - jiná občanská vybavenost, či symbolická struktura
  - základní školy
  - mateřské školy
  - parky, hřiště, sportoviště
-
- ① kostel Nanebevzetí Panny Marie
  - ② vojenská nemocnice
  - ③ bývalý kostel sv. Kunhuty
  - ④ městské lázně od Bohuslava Fuchse
  - ⑤ knihovna Jiřího Mahena
  - ⑥ domov seniorů
  - ⑦ komunitní centrum
  - ⑧ taneční divadlo
  - ⑨ finanční úřad
  - ⑩ muzeum romské kultury
  - ⑪ městský úřad
  - ⑫ divadlo Neslyším
  - ⑬ knihovna

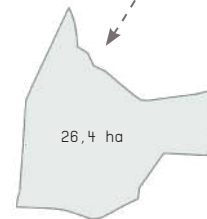

čím blíže jádru města, tím větší hustota osídlení městské krajiny

čím hustší osídlení, tím větší udržitelnost území - nad 180 obyvatel na ha začíná fungovat pěší docházka, vyplácí se hromadná doprava a méně se cestuje samotným automobilem, tím může ubýt na dopravě a ze silnic se mohou stát ulice

ideální hustota nového města dle Kriera → 250 až 330 obyvatel na ha

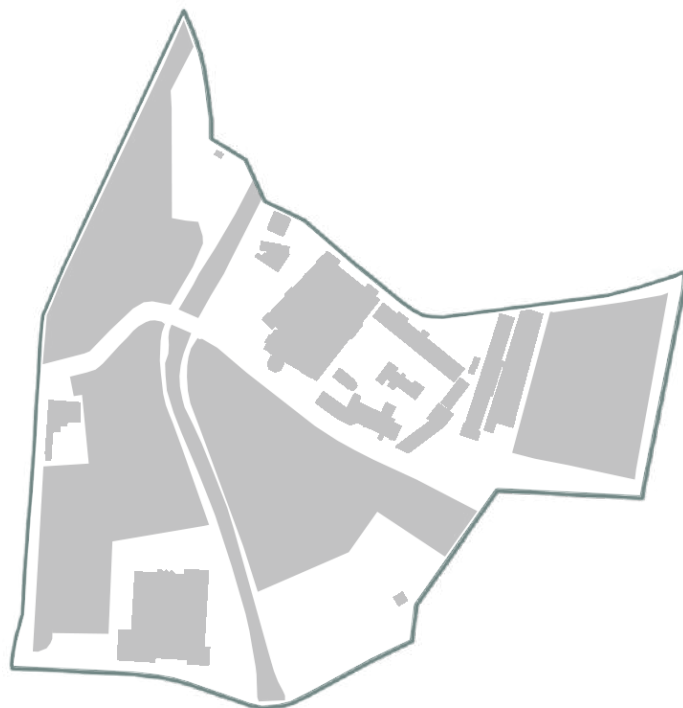
současná hustota osídlení 32 obyvatel na ha cca 850 obyvatel na dané území

při hustotě osídlení 290 obyvatel na ha cca by to bylo okolo 7 tisíc obyvatel, což je velikost malého města

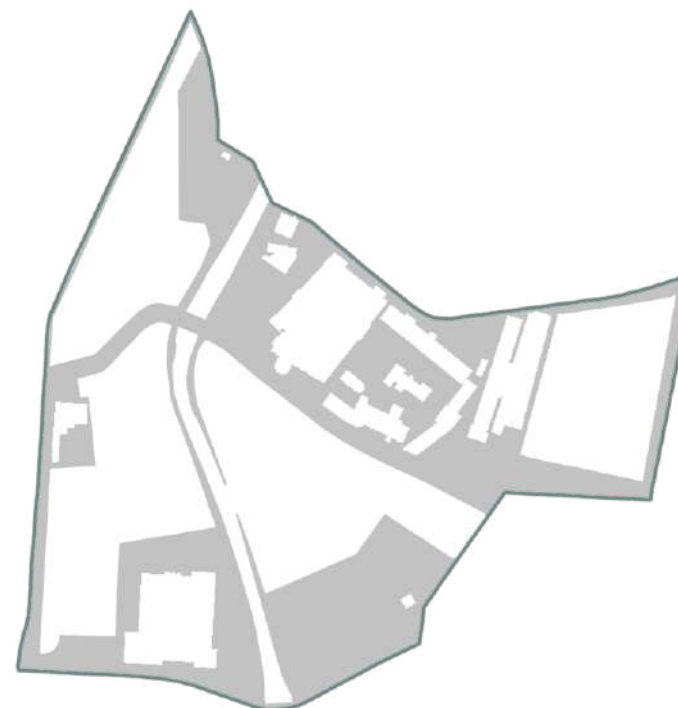
FUNKČNÍ VYUŽITÍ OBJEKTŮ V ÚZEMÍ

legenda

- hranice řešeného území
- bydlení
- bydlení, komerce
- bydlení, komerce, veřejná vybavenost
- bydlení, komerce, rekreace, sport
- bydlení, výroba a skladování
- bydlení, komerce, výroba
- komerce
- veřejná vybavenost
- sport
- sport, komerce
- výroba a skladování
- výroba a skladování, komerce
- lehká výroba
- lehká výroba, komerce
- technická infrastruktura
- doprava
- bez využití

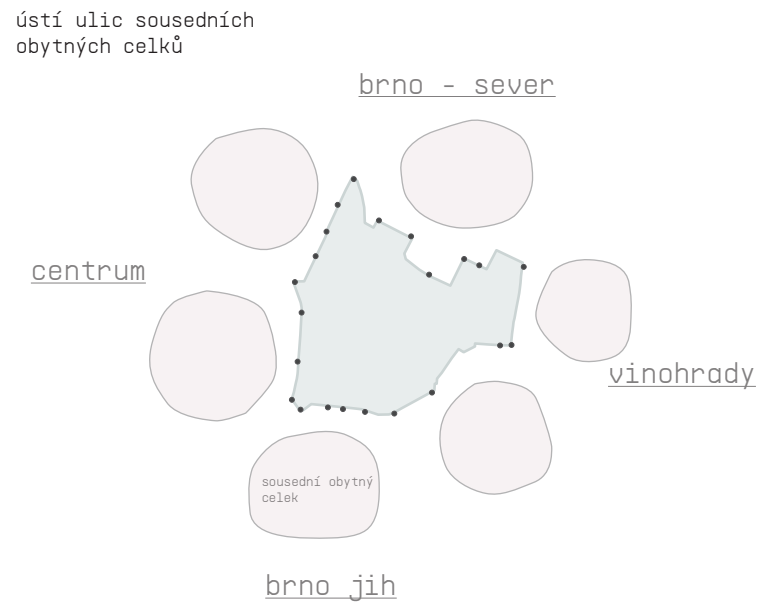
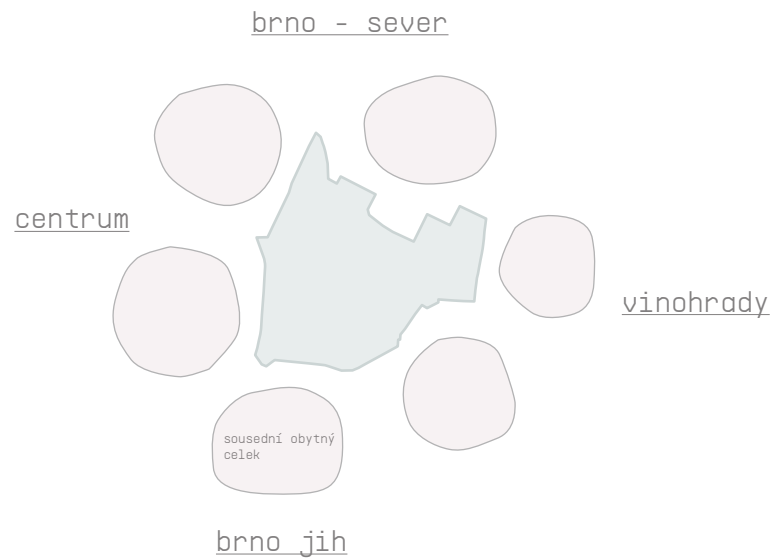
plno

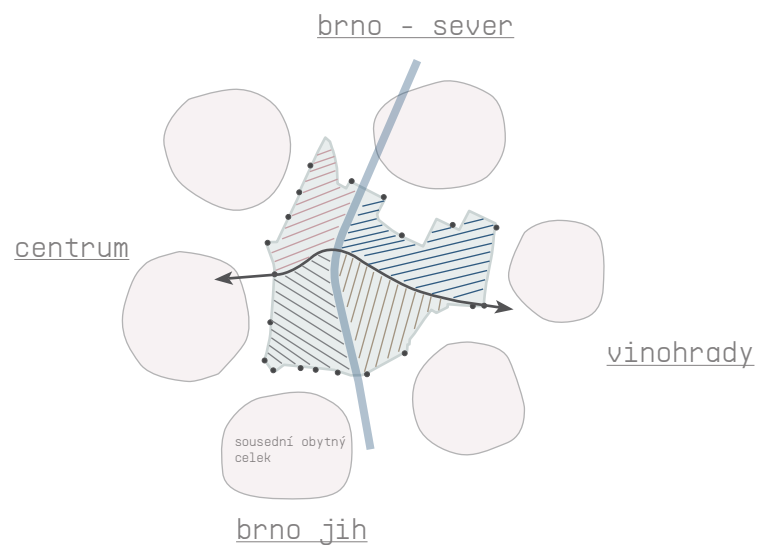
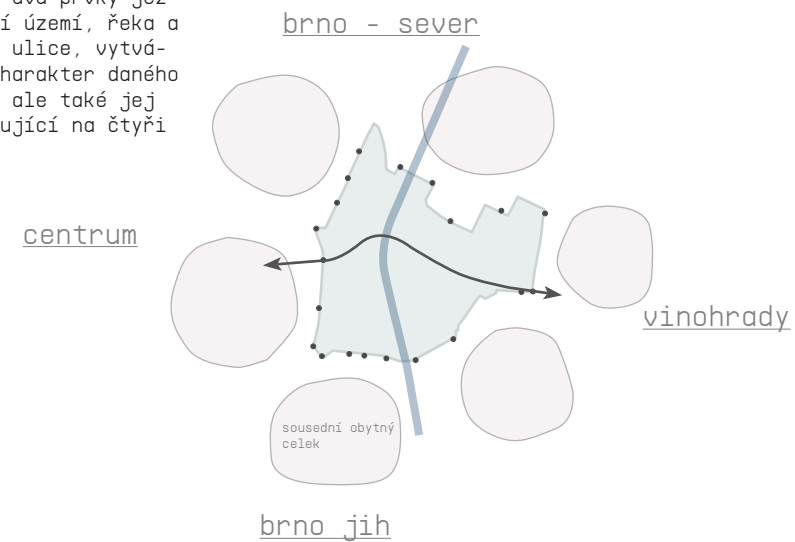
prázdná

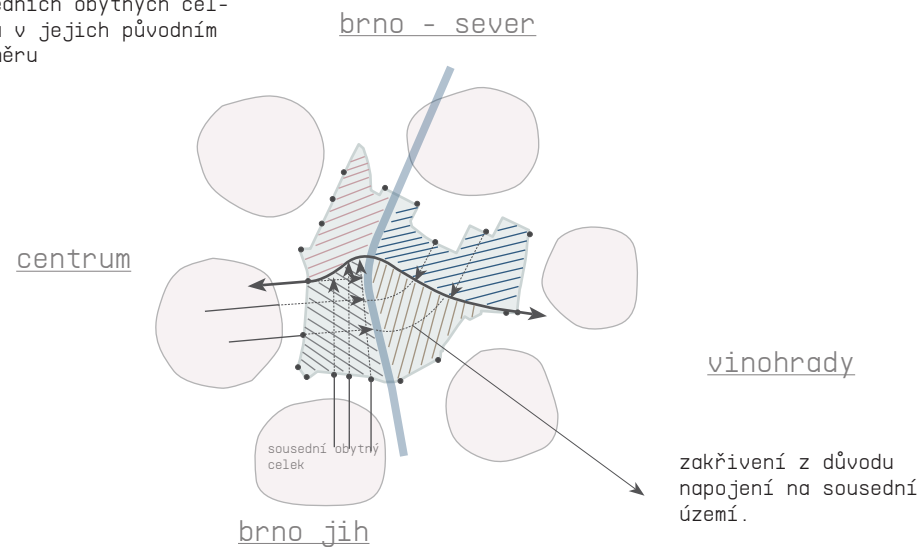
NAPOJENÍ A PROPOJENÍ LOKALITY SE SOUSEDNÍMI CELKY

hlavní dva prvky jež formují území, řeka a hlavní ulice, vytvářejí charakter daného území, ale také jej rozdělují na čtyři části

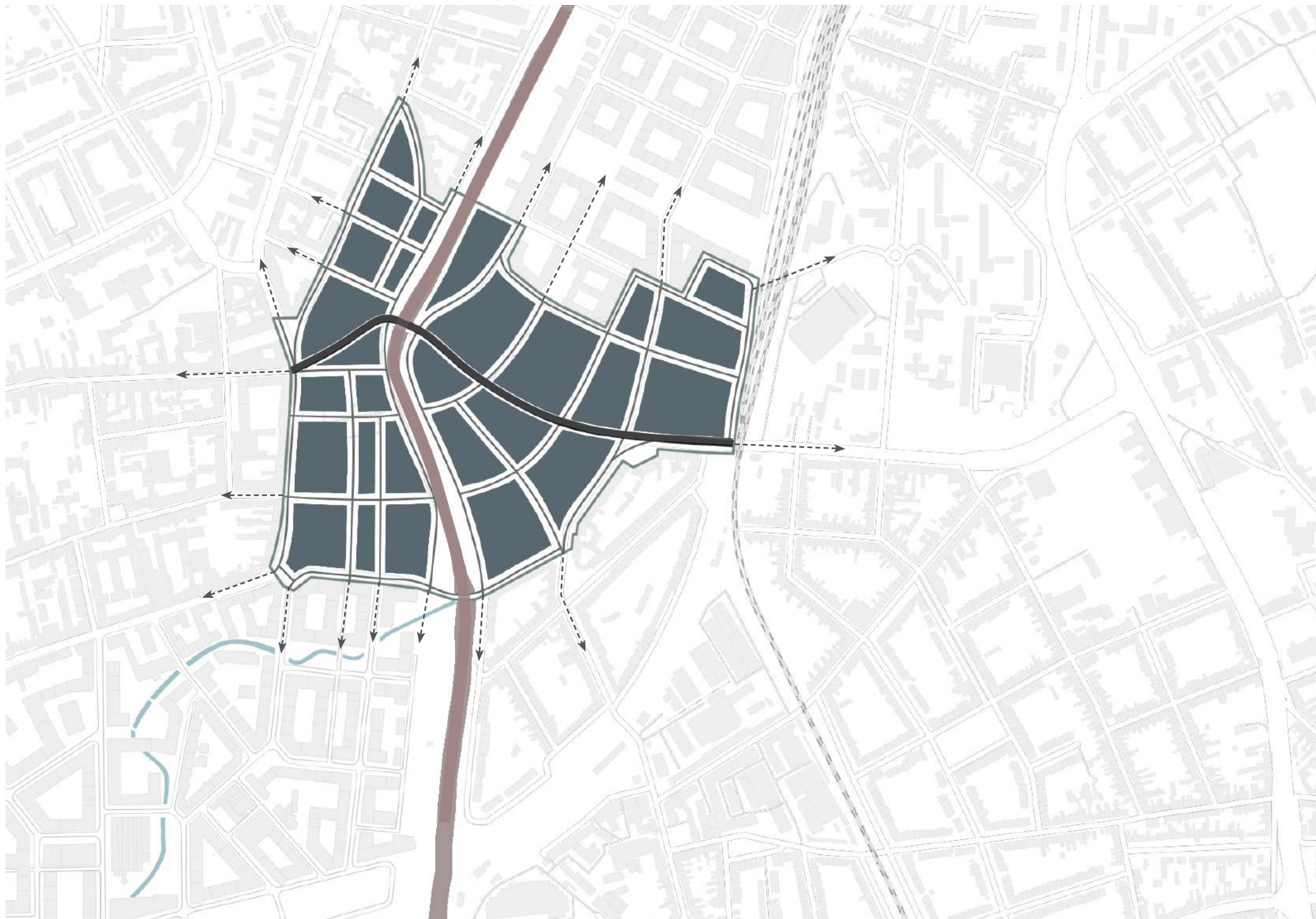
protažení ulic sousedních obytných celků v jejich původním směru

NAPOJENÍ A PROPOJENÍ LOKALITY SE SOUSEDNÍMI CELKY

legenda

- hranice řešeného území
- návaznosti
- řeka jako orientační osa v území
- městský bulvár jako orientační osa

1. vrstva - návaznosti

NATURA - STAV

legenda

- hranice řešeného území
- řeka Svitava
- propojení celků zelenou sítí
- styk zelených tepen - zelená centra, uzly
- nestabilizovaná zeleň železnice

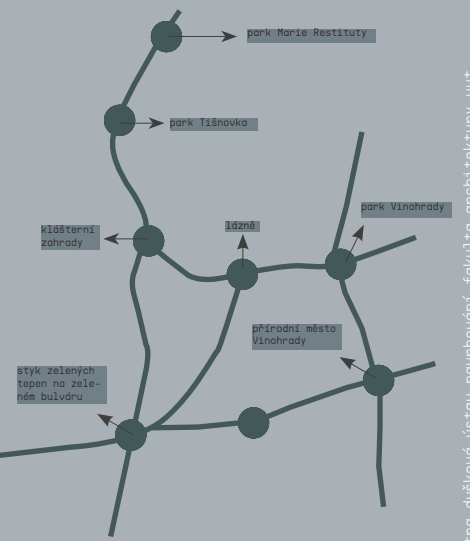

NATURA - NÁVRH

legenda

- hranice řešeného území
- řeka Svitava
- propojení celků zelenou sítí
- kombinace městské a zelené sítě
- zelená síť
- nábreží přírodního charakteru
- nábreží městského charakteru
- styk zelených tepen - zelená centra, uzly
- stabilizační bod zelené sítě

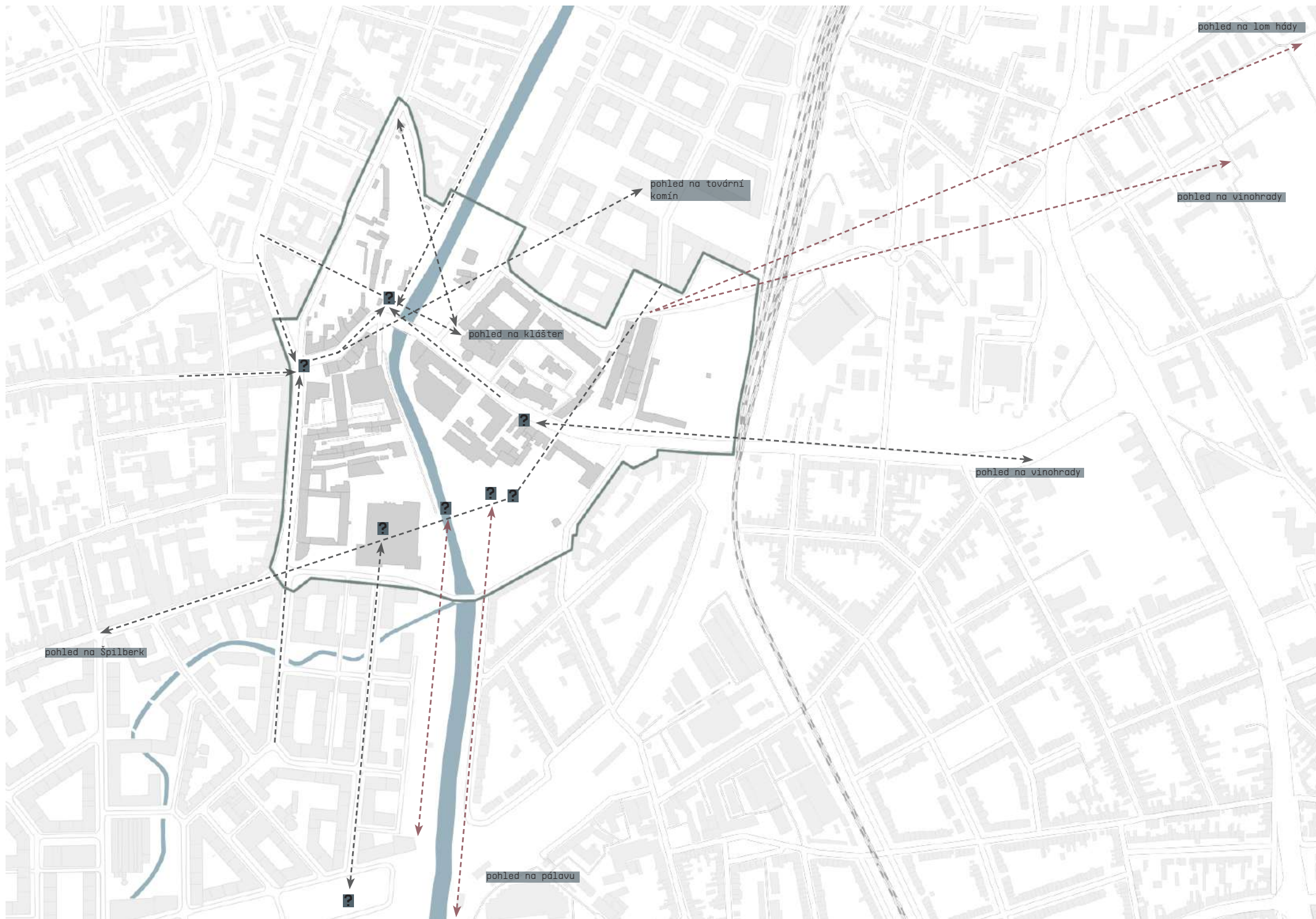
napojení řešené lokality na zelenou síť města

2. vrstva - zeleň

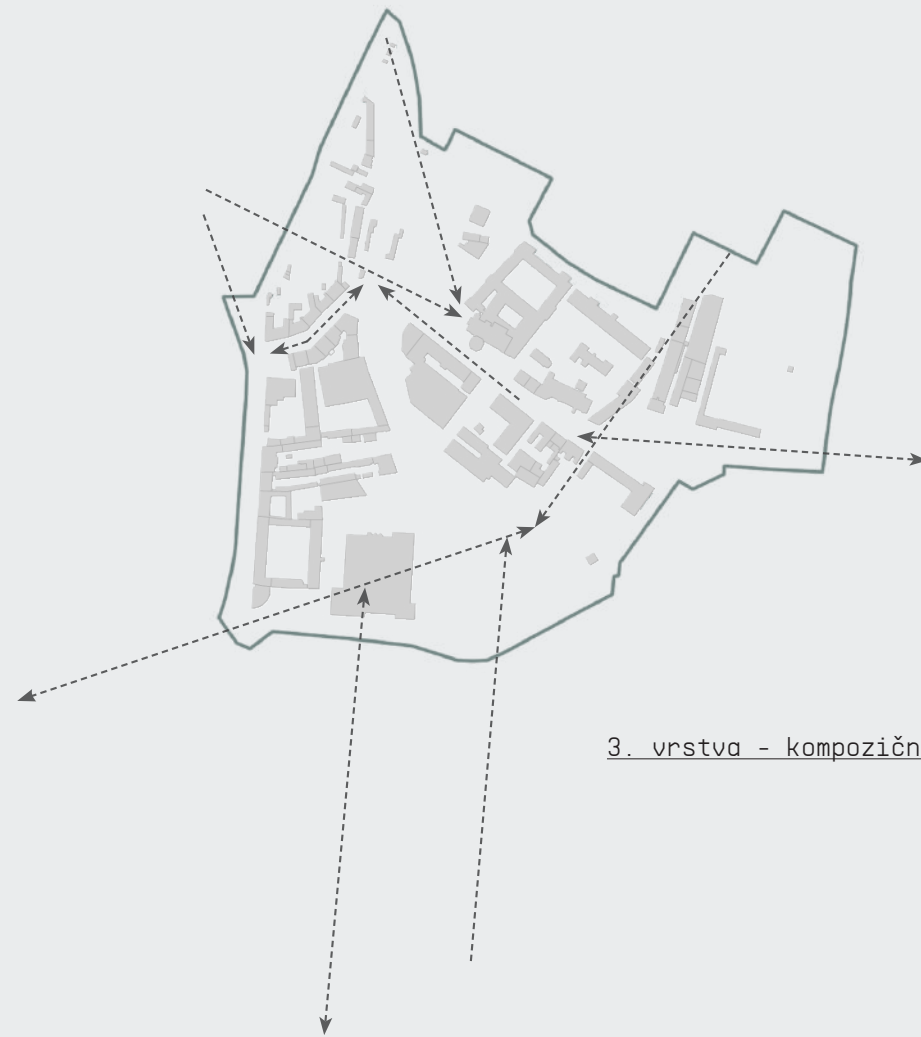

KOMPOZICE

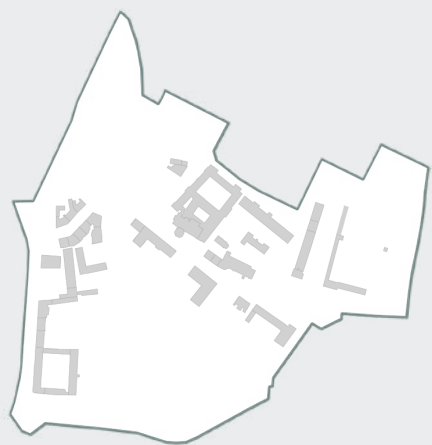
legenda

- hranice řešeného území
- možný pohledově významný bod
- pohledová osa vyšší úrovně
- pohledová osa z úrovně chodce

bc. Petra Dušková Ústav navrhování, fakulta architektury, vut.

3. vrstva - kompoziční osy

objekty po sanaci

nejvýznamnější objekty

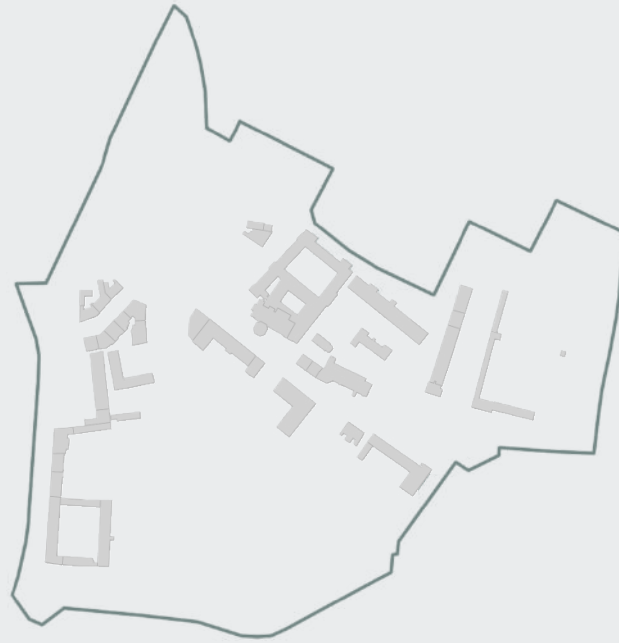

významné objekty

sanované objekty

4. vrstva - důležitá zástavba

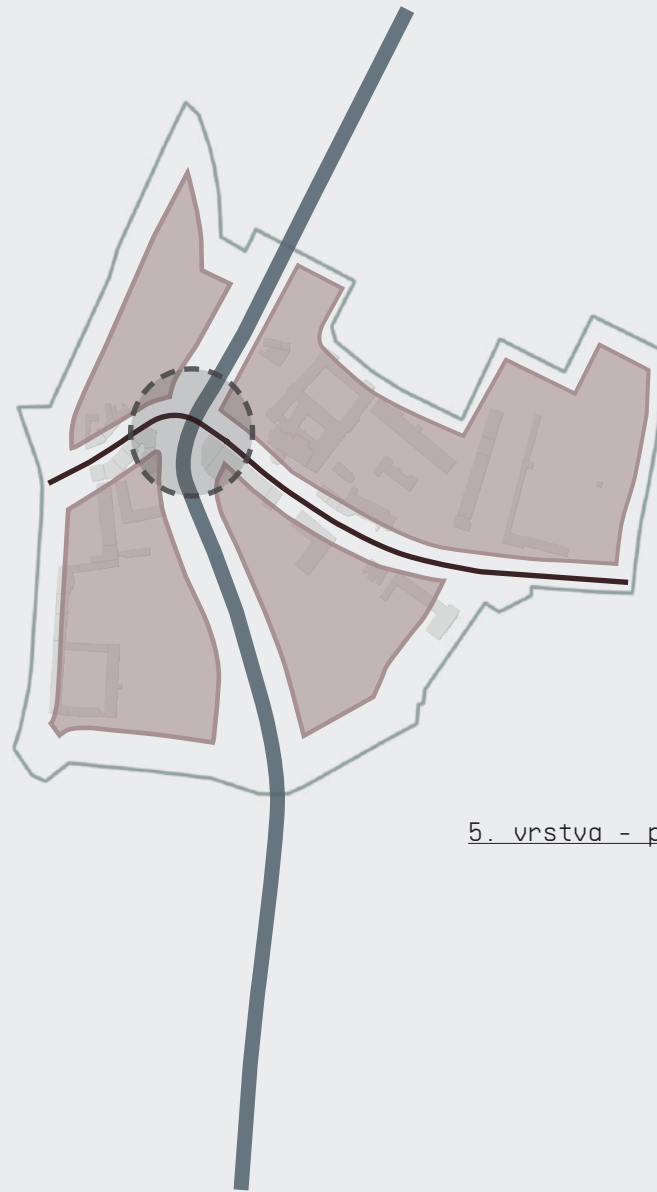

PRINCIP PROTOTYPU

legenda

- řeka jako orientační osa v území
- městský bulvár jako orientační osa
- obytný celek
- obytný soubor
- centrum obytného celku
- lokální centrum obytného souboru

5. vrstva - princip prototypu

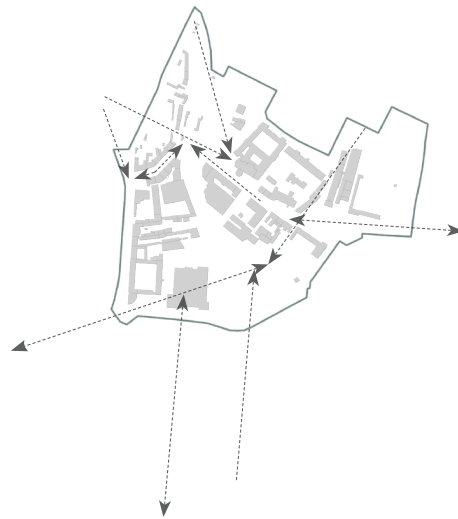

vrstva návazností a napojení

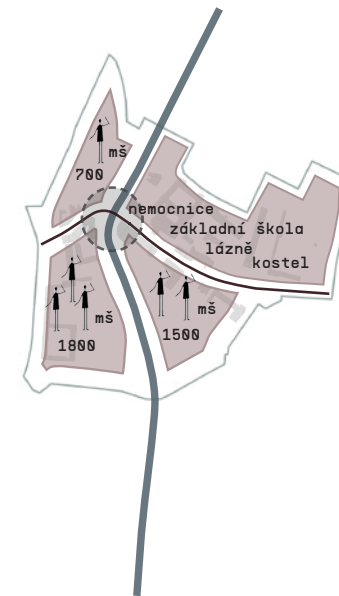
vrstva natury

vrstva kompozice

vrstva identicky významných objektů

vrstva vrstev kvantifikace

k o n c e p t .

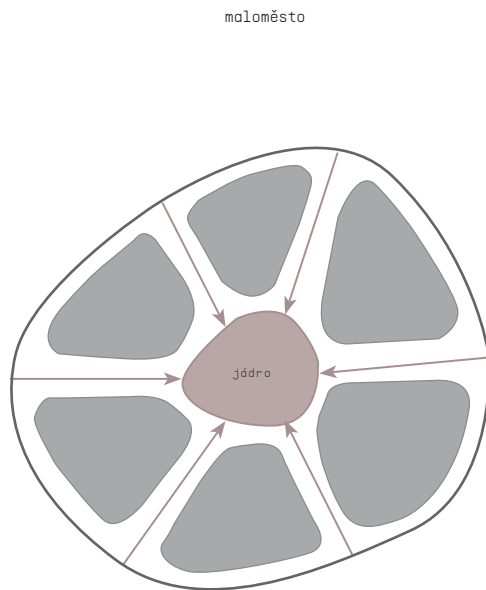

jakou občanskou vybavenost potřebuje 4300 obyvatel ?

celkový navrhovaný počet obyvatel tohoto území je cca 4300 obyvatel

počtem obyvatel by toto území odpovídalo maloměstu, v rámci velkoměsta - městské čtvrti

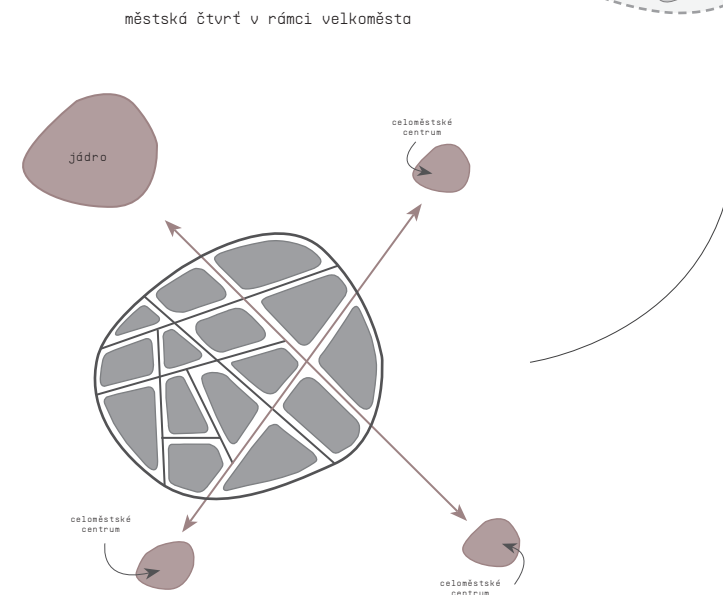

- oproti městské čtvrti se stejným počtem obyvatel se rozkládá na rozlehlejších územích

-území obsahuje polyfunkční náplň

- společné jádro města je komunitním prostorem poskytující sounáležitost k danému území

- odehrávají se zde děje a procesy ovlivňující sousedské vztahy v rámci území

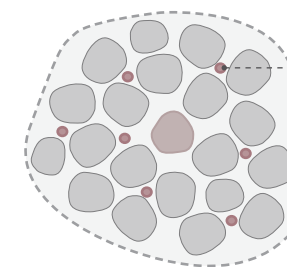

- městská část s totožným počtem obyvatel rozkládající se na menší rozloze umožňuje koncentraci obyvatel v ulicích, které se mohou stát významným komunitním prostorem, avšak bez vlastního jádra, které by propojovalo jeho obyvatele a utužovalo sousedské vztahy, je složité vytvořit dostatečnou sounáležitost obyvatel k tomuto území

- takovéto území městské čtvrtě je mnohdy bez života a pro obyvatele jiných městských částí nezajímavé, protože obsahuje převážně pouze funkci bydlení, případně občanskou vybavenost jako je mateřská či základní škola, další funkce občanské vybavenosti, jakékoliv úrovně, jsou koncentrovány do celoměstských center, nebo jsou rozprostřeny v prostoru tak, že koncentrace obyvatel v jejich přítomnosti není dostatečně silná na to, aby byla schopna vytvořit komunitní veřejný prostor - lidé se zde pouze míjejí, nikoliv přímo setkávají

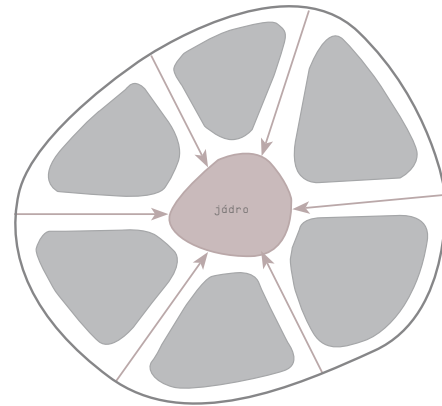
- vlastní jádro funguje jako ztužující prvek kostry daného území a jako utužující prvek sociální skupiny, jež je k tomuto území

velkoměsto

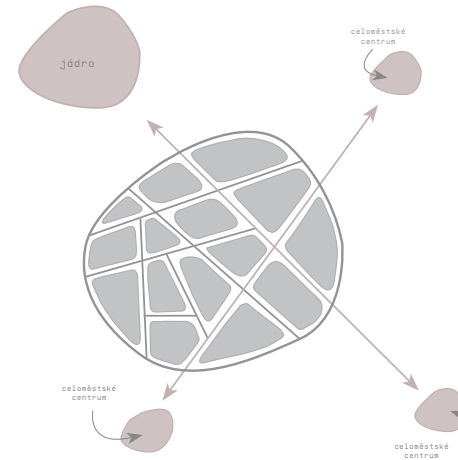

centrum vztažené k velkému území, respektive k velkému počtu obyvatel

- neumožňuje tak v patřičné míře sounáležitost k danému území, je spíše anonymní, než komunitní

+

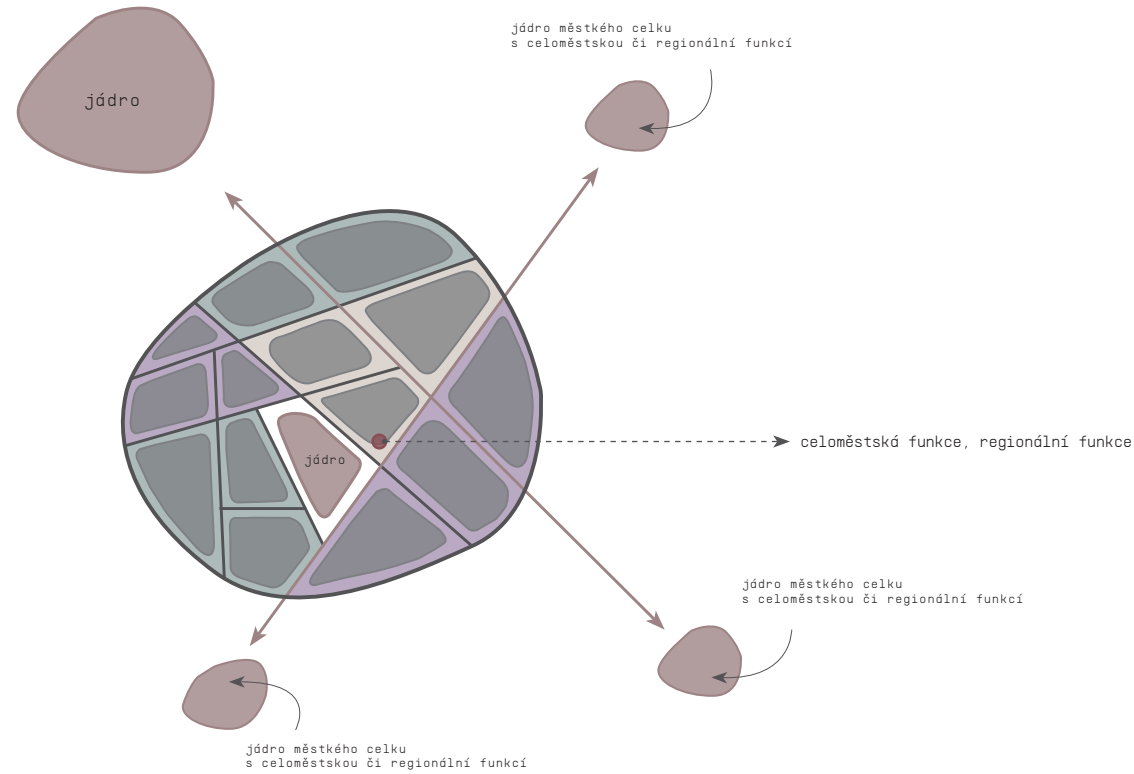
jaká je občanská vybavenost 4 tisícového maloměsta?

kulturní/komunitní centrum
 poliklinika
 mateřské + základní škola
 knihovna
 služby
 obchod
 sportoviště

jaká je občanská vybavenost městské čvrti?

mateřské + základní škola
 základní služby
 obchod - zejména potravinový
 občasná funkce celoměstského významu

městská čtvrť na principu maloměsta

- městská čtvrť uspořádaná na principu malého města

- městská čtvrť s vlastním jádrem - komunitním veřejným prostorem, který je místem sociální směny a katalyzátorem sociálních interakcí obyvatel - sousedů, utváří identitu daného území a umožňuje již zmíněný vznik soundležitosti obyvatel k tomuto místu.

- měla by obsahovat v rámci návaznosti na jádro funkci celoměstské, či regionálního významu, vystávajícího a vázaného na kontext místa, jež by podporovala identický charakter území, tak aby se stalo zajímavé nejen pro obyvatele konkrétního městské čtvrtě, nýbrž pro obyvatele celého města. zároveň by tak mohlo značně přispět k omezení míry polarizace města na výrazně atraktivní a vyloučené lokality.

- co se týče další funkční náplně, tak by takovéto území mělo obsahovat občanskou vybavenost odpovídající právě menšímu městu, tak aby dosahovalo soběstačnosti v rámci této sídelní úrovně.

- aby byla zajištěna co největší míra a kvalita vzniku možných komunit a sousedských, či jiných sociálních vazeb, je potřeba toto území ještě dále členit na menší subcelky s vlastním komunitním prostorem, až na nejnížší možnou úroveň, která nese potenciál vzniku hlubších sociálních vazeb, přičemž by se na tomto pevném základě mohli dále ještě více rozvíjet i povrchnější sousedské a jiné sociální vazby a interakce.

městská čtvrť na principu maloměsta

hlavní osy definující území

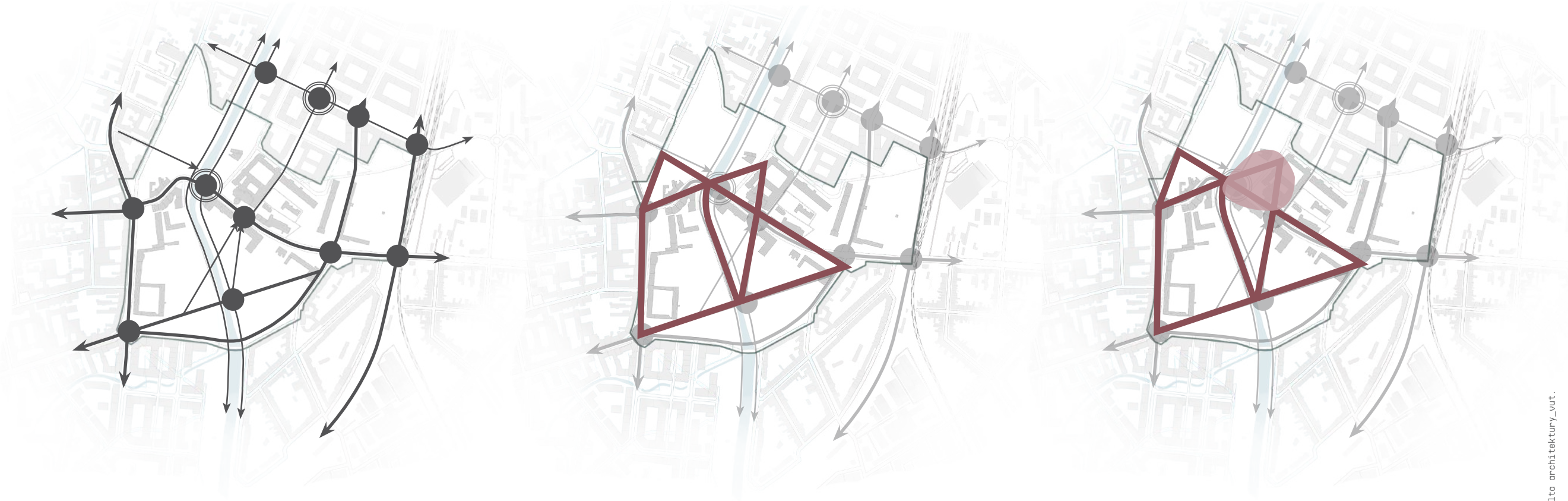
vedlejší osy definující území

nově navrhované kompoziční osy

navazující komunikační uzly a centra

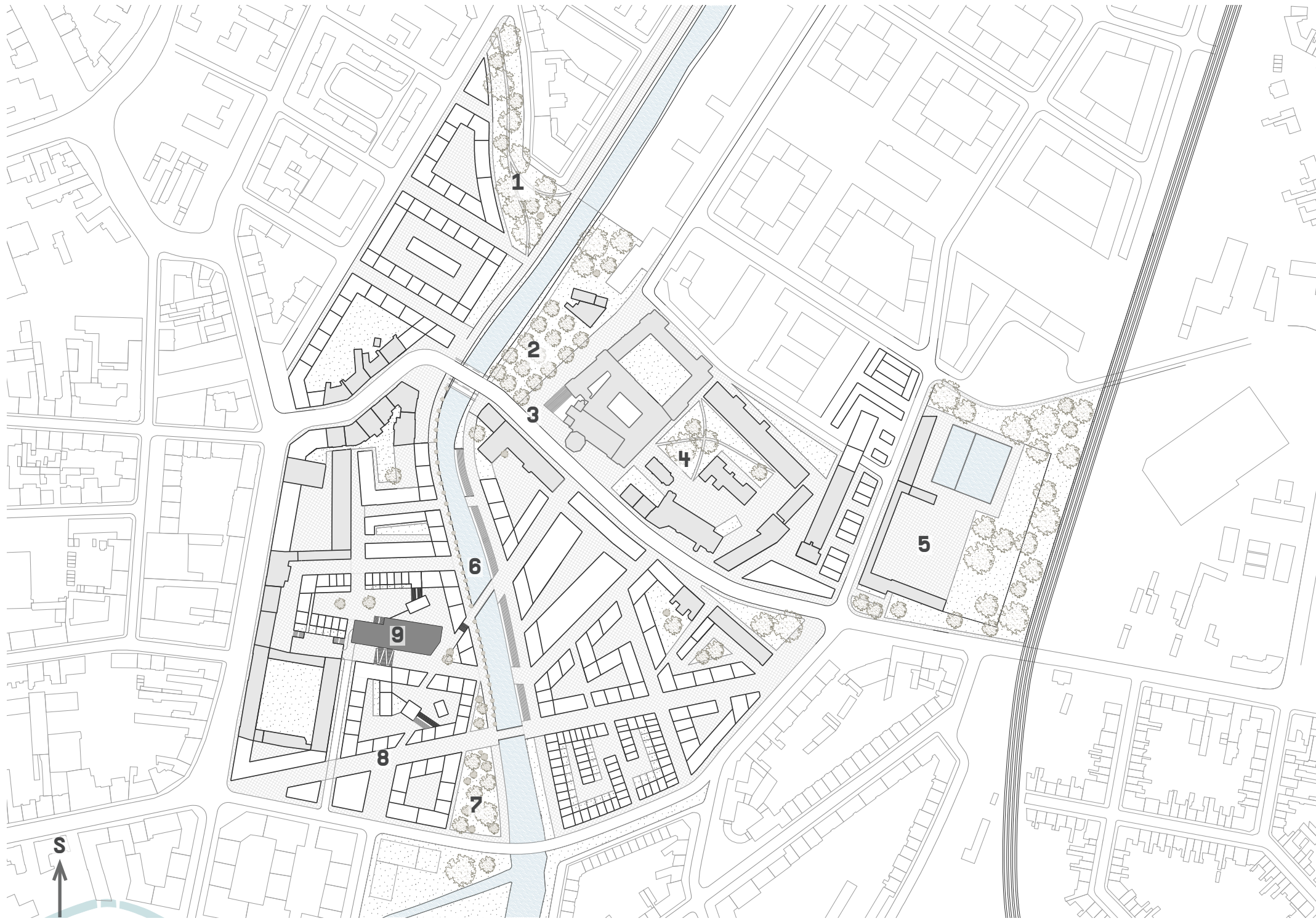

komunikační systém řešeného území

- komunikace se všemi druhy dopravy
- pěší bulvár s městskou hromadnou dopravou, automobilová doprava pouze jako obslužná funkce bydlení a zásobování
- pěší + cyklo
- zelený bulvár - pěší + cyklo

NÁVRH SITUACE

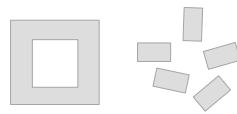
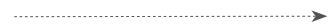
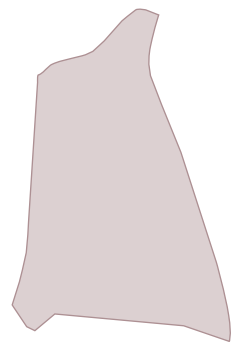
- ① napojení na park Tišnovka
- ② obnovená klášterní zahrada
- ③ centrum obytného celku
- ④ zpřístupněný areál vojenské nemocnice
- ⑤ městské lázně
- ⑥ nádvěstí Svitavy nesoucí městský charakter
- ⑦ přirozený přechod městského nádvěstí k přírodnímu
- ⑧ protažení ulice Cejl a vznik nového pěšího
- ⑨ řešený objekt

■ stávající objekt

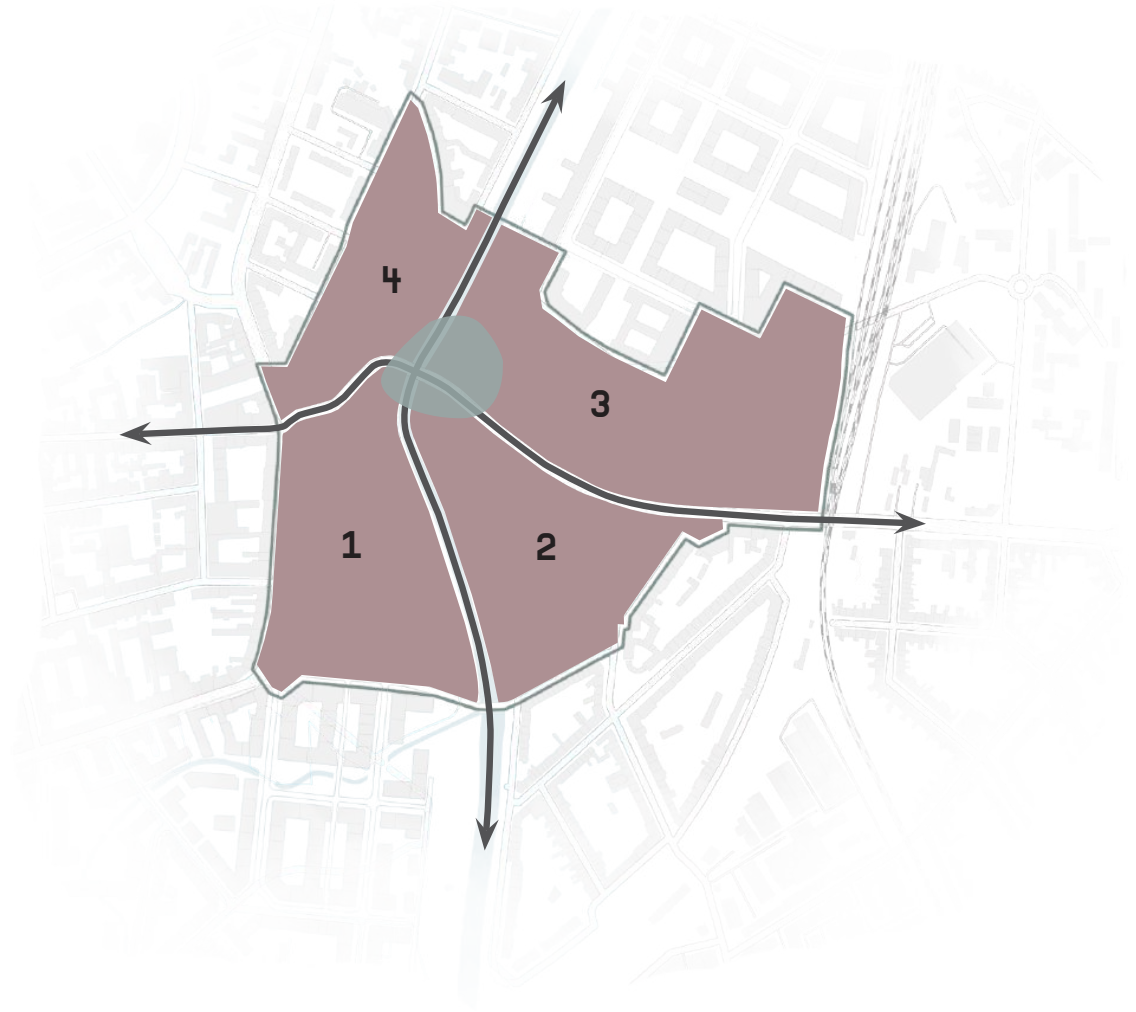
□ navrhovaný objekt

bc. petra dušková_ústav navrhování_fakulta architektury_vut

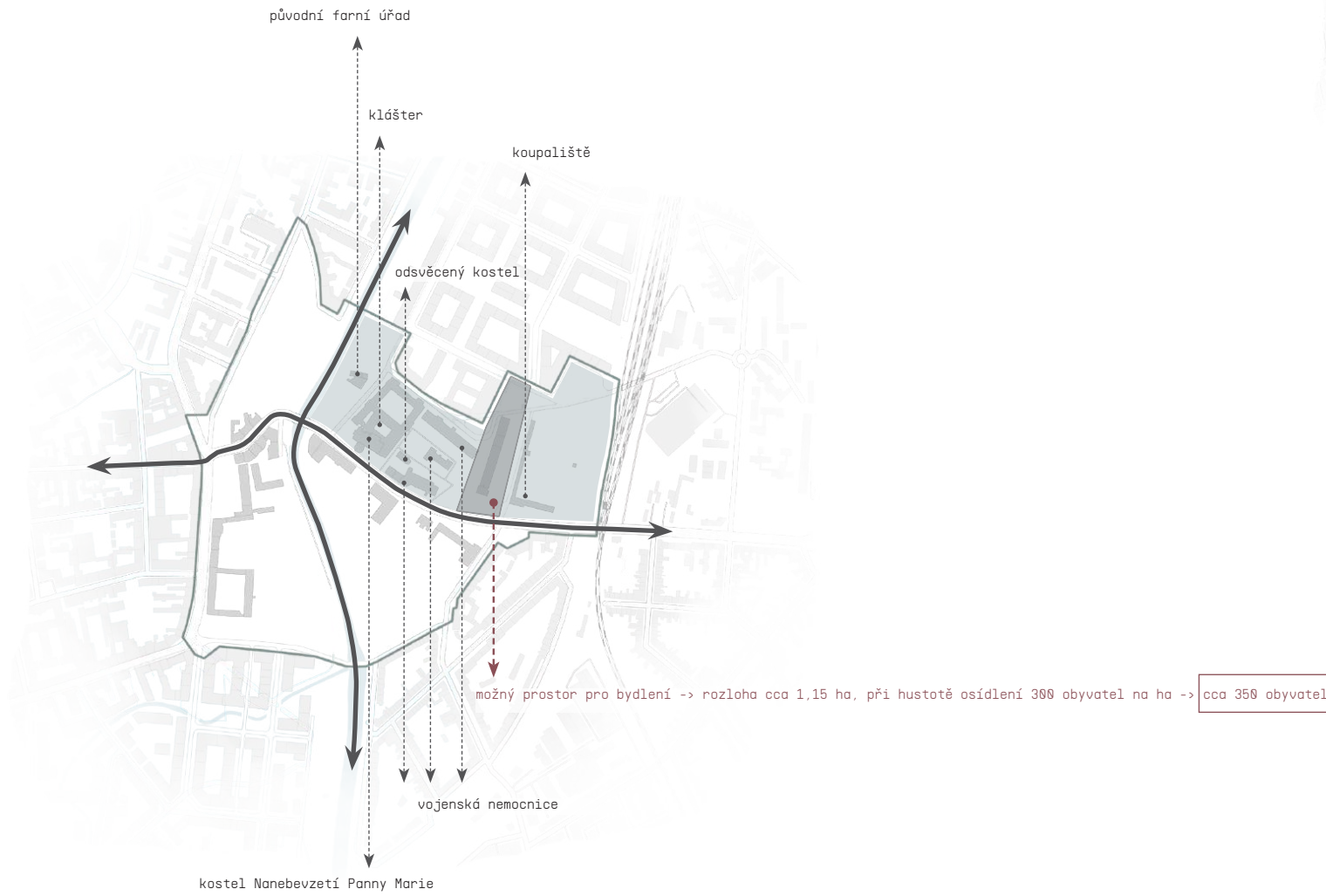

obytný blok / obytná skupina

stávající funkční náplň

část s veřejnými funkcemi a prostranstvím

zejména funkce bydlení

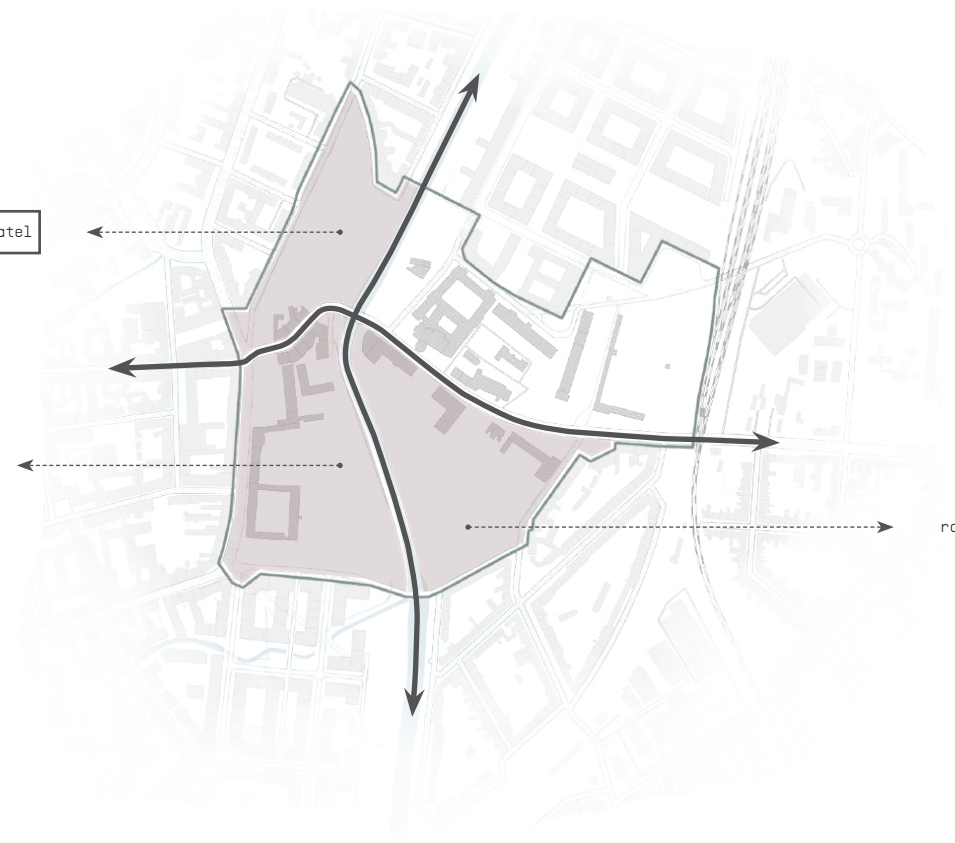
1,2,4

rozloha 2,81 ha -> hustota zalidnění území 300 obyvatel na ha -> cca 850 obyvatel

rozloha 5,68 ha -> hustota zalidnění území 300 obyvatel na ha -> cca 1700 obyvatel

rozloha 4,65 ha -> hustota zalidnění území 300 obyvatel na ha -> cca 1400 obyvatel

funkční náplň a občanská vybavenost dle typové hierarchizace území

okolo těchto funkcí situování jader obytných celků, center, či významných komunikačních tepen

situování těchto funkcí do jader obytných celků, nebo do významných komunikačních tepen

situování těchto funkcí do jader obytných souborů, nebo do významných komunikačních tepen v rámci tohoto území

situování těchto funkcí do vnitrobloků, či sdílených komunikačních prostorů

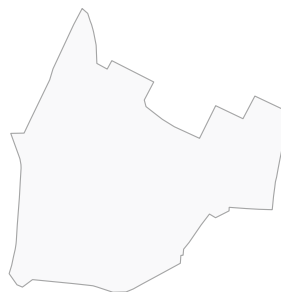
celoměstská

[stávající]

- + kostel Nanebevzetí Panny Marie
- + klášter
- + vojenská nemocnice
- + původní městské lázně

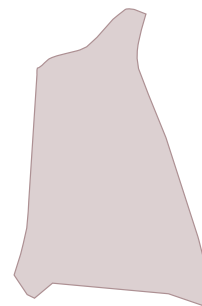
na obytný celek

[navrhované]

- + kulturní/komunitní centrum
- + knihovna [větší]
- + sportoviště
- + služby odpovídající udržitelnosti v daném území [pošta, banka, úřad..]
- + obchod odpovídající udržitelnosti v daném území

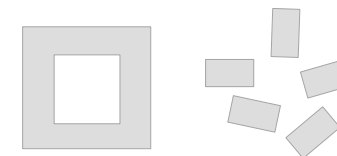
na obytný soubor

[navrhované]

- + základní škola [na obytný celek jedna velká, nebo dvě menší]
- + mateřská škola [jedna na každý obytný soubor]
- + drobné služby [kavárna, kadeřník, kosmetický salon, fitness..]
- + drobný obchod odpovídající udržitelnosti v daném území [potravinový stánek..]
- + knihovna menší

na obytný blok, či skupinu

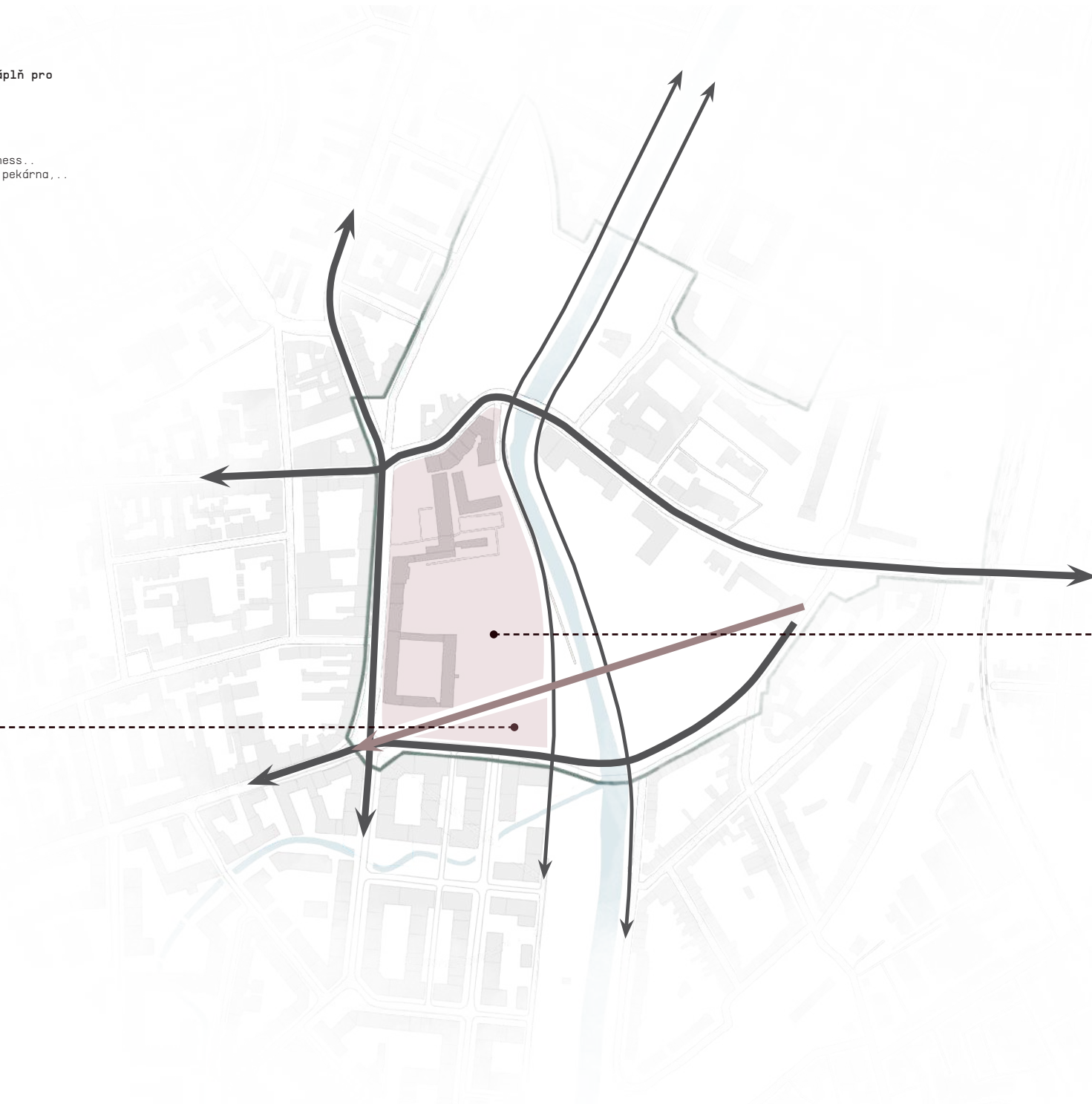
[navrhované]

- + sdílené dílny
- + prádelny
- + komunitní zahrádky
- + cowork
- + dětská hřiště
- + sportovní hřiště

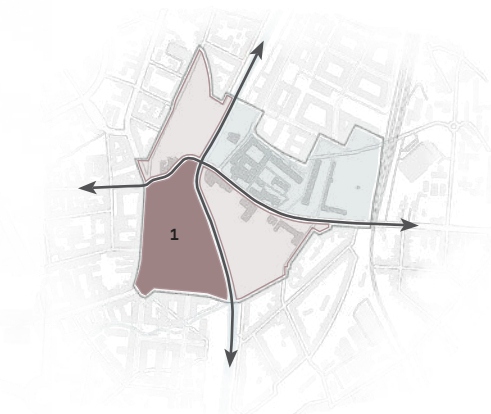
navrhovaná občanská vybavenost a funkční náplň pro toto území

- + jedna velká, či dvě menší mateřské školy
- + menší základní škola
- + menší knihovna
- + služby - kavárna, restaurace, kadeřník, fitness...
- + drobný obchod - potraviny, drogerie, masna, pekárna,...

rozloha 0,51 ha
hustota zalidnění 300 obyvatel na ha
↓
cca 153 obyvatel

rozloha 4,42 ha
hustota zalidnění 300 obyvatel na ha
↓
cca 1300 obyvatel

diverzita prostoru

veřejný x soukromý nikoliv z pohledu majetkových vztahů, nýbrž z pohledu prioritizace funkčního využití

veřejný
- užitná funkce prostoru odpovídá celoměstským požadavkům, tudíž požadavkům všech obyvatel města

poloveřejný
- užitná funkce prostoru odpovídá primárně požadavkům obyvatel daného území, ale je bezpodmínečně přístupný všem obyvatelům města

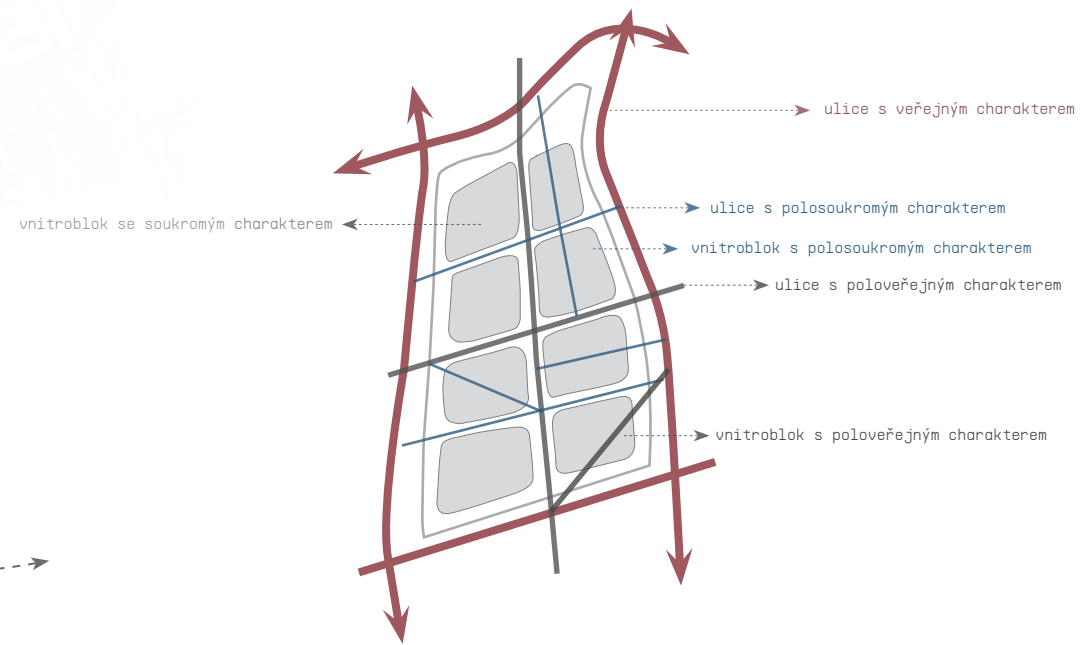
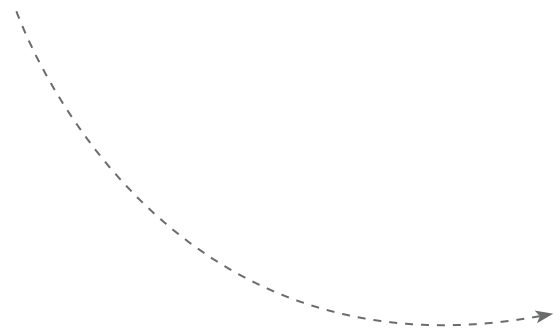

soukromý
- užitná funkce prostoru odpovídá primárně požadavkům obyvatel daného území, je vymezeným teritoriem těchto obyvatel, které je přístupné pouze jim.

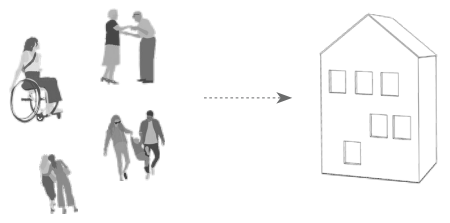

polosoukromý
- užitná funkce prostoru odpovídá primárně požadavkům obyvatel daného území, je vymezeným teritoriem těchto obyvatel, které může, ale i nemusí být přístupné všem obyvatelům města, nikoliv přímým zamezením vstupu, ale povahou daného prostředí, reflektující soukromost konkrétní komunity

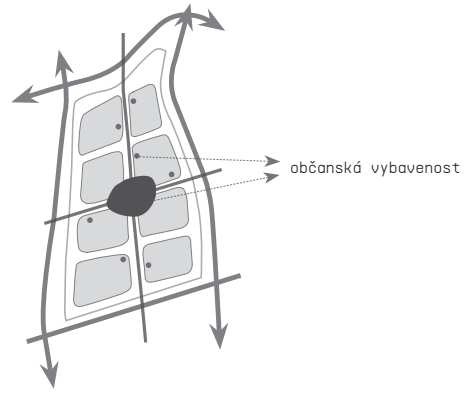

koncept živého, různorodého obytného souboru

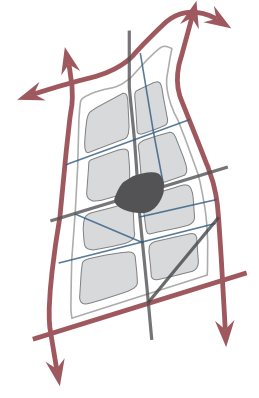

různorodá sociální skladba obyvatel

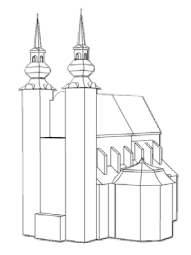
různorodé druhy bydlení

centrální komunitní prostor s navazujícími hlavními komunikačními tepnami v rámci obytného souboru, na nichž jsou umístěny funkce a odpovídající občanská vybavenost danému území a obyvatelům

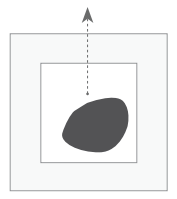

diverzita prostorů - živé x intimní, veřejné x soukromé x polosoukromé x polo-veřejné, slunné x stinné

zachování historické stopy v co největší míře, tak aby bylo zajištěno prolínání starého a nového

komunita obytného bloku zajišťující udržitelnost místa, zároveň zamezující anonymitě

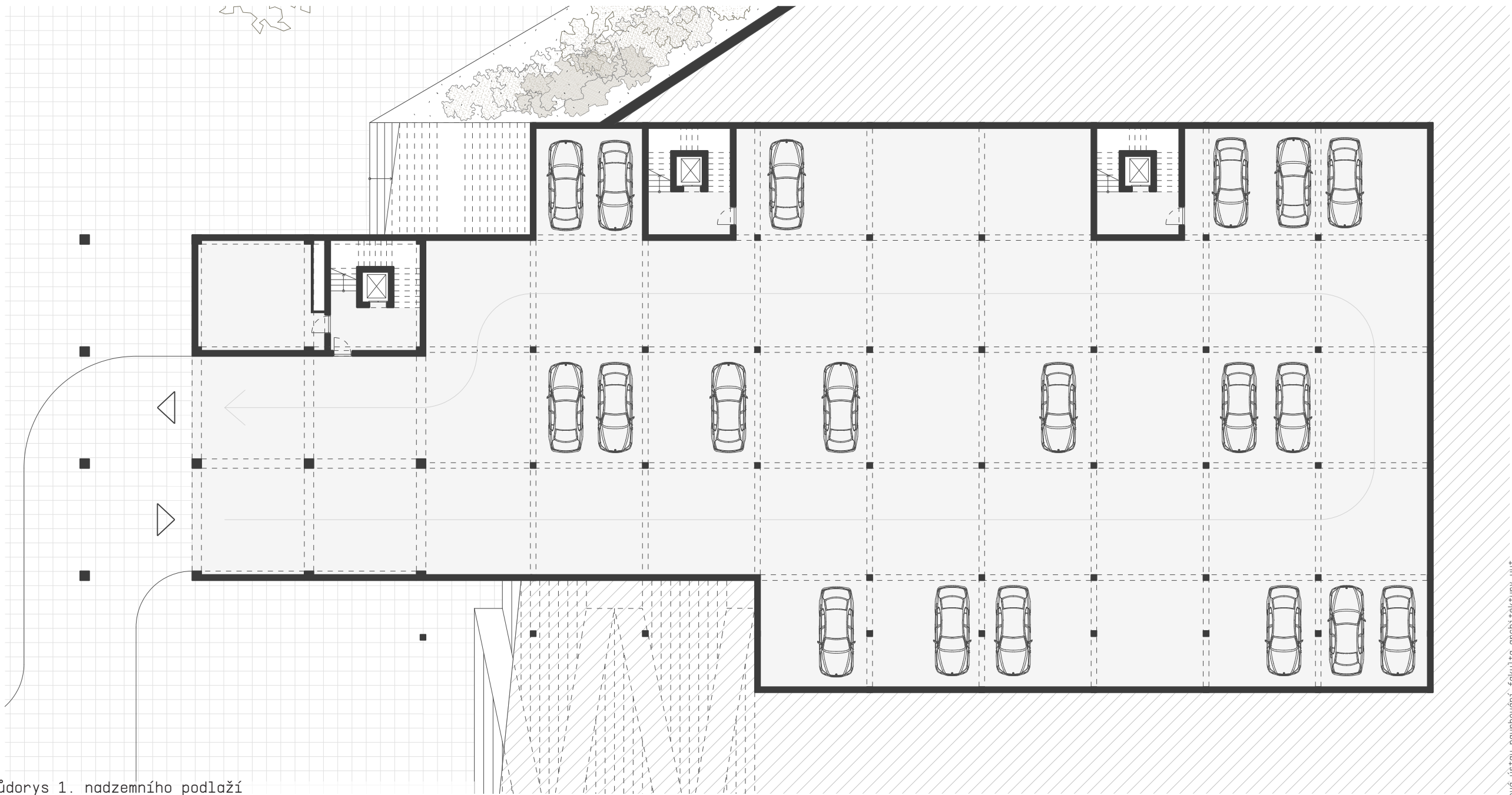

vytvoření komunitních prostorů v obytném bloku, aby mohla být zajištěna interakce mezi obyvateli a docházelo mezi nimi k navazování a rozvíjení sousedských vztahů, čemuž přispěje i hranice sta obyvatel na jeden takovýto obytný blok

p r a k t i c k á

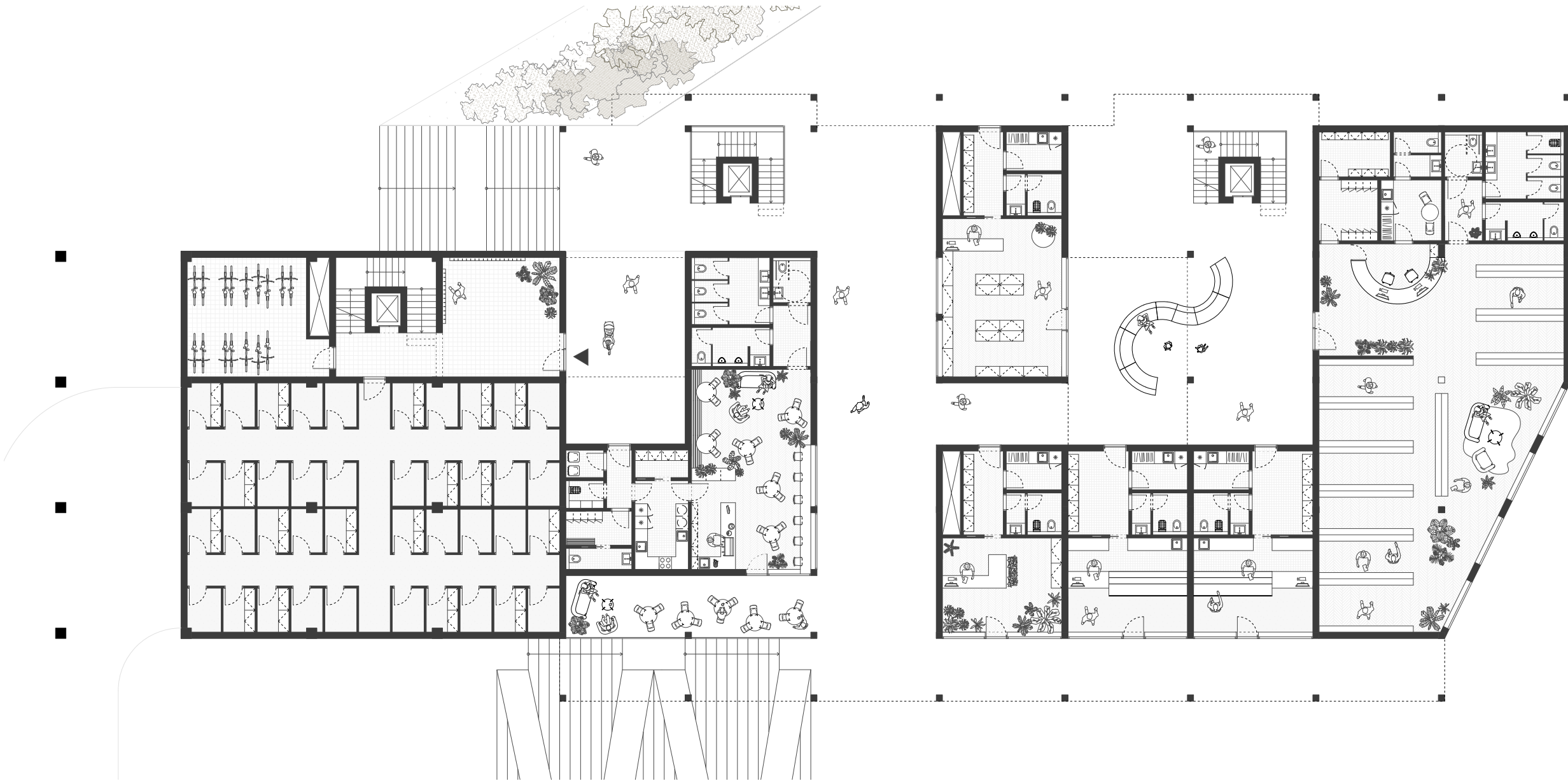
č á s t .

půdorys 1. nadzemního podlaží

půdorys 2. nadzemního podlaží

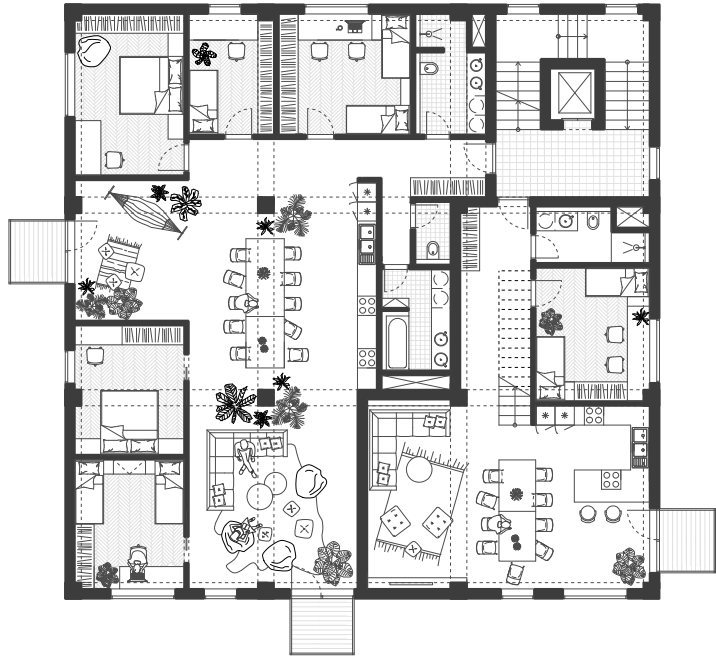
půdorys 3. nadzemního podlaží

půdorys 4. nadzemního podlaží

půdorys 6. nadzemního podlaží

půdorys 7. nadzemního podlaží

